

III ચં 194

સીલસીલે ઈમામત.

યાને

ઈમામતની સંકલના.

શીયા ઈમામી ઈસ્માઈલી સુલ્તોના
વિદ્યાર્થીઓ માટે.

રચનાર:—

હરજીભાઈ પુંજ માસ્તર.

છાપનાર તથા પ્રગટ કરનાર,

ધી રીક્રીએશન કલબ ઇન્સ્ટીટ્યુટ પ્રેસ પ્રીપ્રા-
ટમેન્ટના: ઓ. મેકેટરી હુશેનભાઈ શરીફ
ધી બોળ રીધી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ ૧૦૦-૧૦૬
પાલખી મલોલા મુંબઈ નાં. ૯ માં છાપી
ત્યાંથીજ પ્રગટ કર્યું.

આવૃત્તી ૬ ડી.] સન ૧૯૨૪ [પ્રત, ૨૦૦૦

કિંમત ૦)≡

All Rights Reserved.

પ્રજ્ઞાત મિત્રનાં ઓળખાણ
અપ્રદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંગ્રહ

પ્રસ્તાવના.

શીયા ઇમામી ઇસમાઇલી દીનના રાહનુમા, પેશવા, રહાની સરદાર, હક મૌલાના આગા સુલતાન મહમદ શાહ દાતાર, હાજર ઇમામની પાકગાદી કલપે કલપ તથા જુગા જુગ દસ અવતારો, સીતોતેર પાંચા તથા અડતાલીસ ઇમામોના રૂપમાં સીલસીલા અંધ જગતમા જાહેર રીતે આવુ રહેલી છે.

મહાન બોધ ગુરૂ પીર મદરદીન સાહેબે શીયા ઇમામી ઇસમાઇલીઓ માટેની ધુઆ નામની અંદગી રચી આપી છે, તેમા ઇમામતનો મીલસીલો સંપુર્ણ રીતે વીશનાપુરીના વીલાગમાં દર્શાવેલો છે, જે હકીકતી ઇસમાઇલી મોમનો અંદગી કરતી વખતે મુખ પાઠે પઢી જાય છે.

હાજર ઇમામ મૌલાના આગા સુલતાન મહમદ શાહ દાતારને ખર્ગ નીલાવવામાં આવતી મુઅઝિન ખડક ઉપરના મોટા જમાતખાનાની રકુલમાં ધાર્મિક વીપયોના શીક્ષણ માટે માસ્તર તરીકે ગુજરેલી નવ વરસતી મારી કારકીદી દરમ્યાન વીદ્યાર્થીઓને ઇમામતના સીલસીલાનું શીક્ષણ આપવા માટે સવાલ જનાય રૂપે કે પ્રશ્નાત્તર છુક લખી રાખવાની તે વખતે મને જરૂર પા આવી હતી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૬૦૭ ચર્મીક

પુસ્તકનું નામ અન્ન સ્તોત્ર ઇમામ

વિષય મૃદુલ : ૮૬૪ : ૫૭૨૧

મન: - ૨૬: ૭૭. ૬

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ

૨ ગુજરાતી કોપીરાઈટ-રંગદ

ઈસમાઈલી લીટરેચર સોસાયટી ॥ સુપરવાઇઝર મર-
હુમ માસ્તર હાસમભાઇ બોઘા કે જેઓએ ઇસ-
માઈલી દીનને લગતાં કેટલાંક ઉપયોગી પુસ્તકો રચીને
પ્રગટ કર્યા છે, તેમજ તેઓ ઉદાર વતીથી ખીજ ઉજ-
રતા વીદ્વાનોને ઉમંગથી સહાયતા આપવા પોતાની ફરજ
સમજતા હતા, તેઓએ મીસર, તુરકસ્તાન, બદકશાન
વીગેરે દુર દરાજના મુલકોના અરબ તથા અજમ ઇસમા-
ઈલી મુરીદોની જાતી મુલાકાતથી, તથા અગ્રેજી, ફારસી
અરબી વીગેરે પરભાષાઓના પુસ્તકોમાંથી ખારીક શોધ
બોળ કરી, “ઇસમાઈલી દર્પણ” નામે પુસ્તકમાં ઇસ-
માઈલી અડતાલીસ ઇમામોની ઇમામતના ઇસવી સન
હીજરી સનની મહાન ઉપયોગી તેમજ સંગીન ટીપ
દાખલ કરી, ખરેખર! ઇસમાઈલી દીનની એક અગવની
સેવા બજાવી છે. મરહુમ માસ્તર હાસમભાઇ બોઘાની
જાતી મુલાકાત તથા તેમના રચેલા મજકુર “ઇસમાઈલી
દર્પણ” નામના પુસ્તકની મદદથી આ “સીલસીલે ઇમા-
મત” નામનું લઘુ પુસ્તક રચવા હું ભાગ્યશાળી થયો છું,
તેને માટે આ પ્રયત્ને કરીથી હું તેમનો ખાસ ઉપકાર માનું છું.

સીલસીલે ઇમામતની હાથની લખેલી નોટ બુકમાંથી
સ્કુલના વીદ્યાર્થીઓને નોટ લખાવવાની મોટી મુશ્કેલી
મને પડતી હતી, તેમજ સ્કુલનો મારો કેટલોક ઉપયોગી
વખત તેમાં રોકાઈ જતો હતો. આ નોટ બુકની બુક

છપાવવા માં આવે તો સ્કુલના મારા ટાઇમનો ઘણો બચાવ થાય, અને તે ટાઇમ વીદ્યાર્થીઓને બીજું ઉપયોગી શીક્ષણ આપવામાં કામ લાગે એવું સમજીને મારી રચેલી સીટસીલે ઇમામતની પહેલી આવૃત્તી છપાવી આપવા મેં ઇસમાઇલી લીટરેચર સોસાયટીને અરજ કરી હતી, એ સોસાયટીએ પોતાના કાયદા પ્રમાણે સામું મને ઇનામ આપીને પહેલી આવૃત્તી છપાવી આપવાની જે મહેરબાની કરી હતી તેને માટે આ તકે તેમનો ઘટતો આભાર માનુ છું.

મજકુર ઇસમાઇલી લીટરેચર સોસાયટી હાલમાં બંધ કરવામાં આવેલ હોવાથી બીજી, ત્રીજી, ચોથી, પાંચમી તથા છઠી આવૃત્તી ધી ઝોળ સીંધી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ તરફથી બહાર પાડવામાં આવી છે, તે માટે આ તકે તેમનો ઉપકાર માનવાને મારે જુલજુ જાઇએ નહીં.

મને મારા આ કાર્યમાં મુખ્ય મદદ કરનાર મરહુમ માસ્તર હાશમભાઈ બેઘાના જીવંતનશીન રહેને હજારો હજાર દુઆ મોકલતાં મૈલા તેમને અખંડ શાંતિ આપે એવું ખરા અંતઃકરણથી ઇચ્છું છું.

લી૦ સેવક,

હરજી પુંજ માસ્તર.

સીલસીલે ઇમામત

યાને

ઈમામતની સંકલના.

પ્રકરણ પહેલું.

જગતની ઉત્પત્તિ-કરણ, કલ્પ અને યુગ.

કલામે પીર.

પ્રથમ શામીજીએ પયદા કર્યા,
એ ભાઈ જ્યારે હતા તે ધંધુકાર;
તારે બીજો તે હતો કાંઈ નહિ,
અને એક હતા તે નીરાકારે.

સ—ધંધુકાર એટલે શું?

જ—સુનકાળ નો વખત (એટલે તે વખતમાં જગત,
ચંદ્ર, સુર્ય, આકાશ, તારા મંડળ જમીન, જીવા
જોડ, મા આપ વીગેરે કાંઈ વસ્તુ હસ્ટી ખરાવતી
નહી હતી.)

સ—ત્યારે તે વખતે કોણ હતું?

જ—ફક્ત પાક પરવરદીગાર (નીરીજન નીરાકાર) હતા.

સ—તે વિષે જ્ઞાન શરીર બોલો.

જ—

કલામે પીર.

પહેલે ધંધુકાર સાહેબે રચાયા,

તે રચનાકી કુદરત સાચી—

એખી તમંએ તમે.

છત્રીસ જુગ, ચારાશી ચોકડી,

એક ધ્યાને નર રહ્યા—

એખી તમંએ તમે.

માધ ન બાપ, પુત્ર ન બંધવા,

મન સંતોષી નર રહ્યા—

એખી તમંએ તમે.

ધરતી ન હોતી, આકાશ ન હોતા,

તીસ દીન તું એક ધલાહી—

એખી તમંએ તમે.

સ—ત્યાર પછી ખુદાવંદ તાલાએ શું પેદા કર્યું?

જ—પાક પરવરદીગારે જગતની ઉત્પત્તી કરવા માટે,

પોતાના ઇશ્ક યાને હેતથી શીજુનો ગોટો ઉત્પન્ન કર્યો.

સ—તે શીજુના ગોટામાંથી શું ઉત્પન્ન કર્યું?

જ—શીજુના ગોટાનો ઇંડા જેવો, લંબગોળ આકાર બનાવ્યો.

સ—તે ઇંડાકારમાંથી શું રચના રચાવી?

જ—તે ઇંડાકાર ઘણા વખત સુધી પોતાના હાથમાં
રાખી તેનો ફેલાવો કર્યો, અને તેમાંથી સાત તબક્ક
જમીન તથા દસ આસમાન પેદા કર્યા.

સ—તે વિષે જ્ઞાન શરીરમાંથી પાડ આપો.

જ—

કલામે પીર.

તારે અહંકાર કરતાં સામીજીએ
ઇંડા ઉંચો ચડાવ્યો,
એ ભાઇ તે માંહેથી થયા
દશ આસમાનનો આકાર;
ત્યાંથી તે ઇંડા નીચે આવ્યો,
તે માંહેથી થયા સાત તબક્ક જમીનના
તેણી વારરે.

સ—તેની માયના કરો.

જ—ખુદાવંદતઆલાએ પોતાની કુદરત માંહેથી સાત
પાતાલ તથા દસ આસમાન બનાવ્યા અને ત્યાર-
પછી અસંખ્ય વરસો સુધી નીરાકાર રહ્યા.

સ—તે પછી શું બનાવ્યું?

જ—પોતાના નુરમાંથી ચાર મુરત પેદા કરી અને
પાંચમાં પોતે તેમાં રહ્યા.

સ—તે વિષે જ્ઞાનમાંથી સાખીતી આપો.

જ—

કલામે પીર.

તે ચાર મુરતમાં પાંચમું પોતે રહ્યા,
અને વળી પોતાનો નુર રાખ્યો નીરાકાર;
તેનો તે એક કુતુબ તારો બનાવ્યો,
તેને લઈ ધર્યો આસમાન મીંજરરે.

સ—તેની માયના કરો.

જ—પોતાના નુરમાંથી ચાર મુરત પેદા કરી અને
પાંચમું પોતાનું નુર સાકાર રૂપે સામેલ કર્યું.

સ—તે પાંચ મુરતના નામ કહો.

જ—(૧) હ૦ નળી મહમદ મુસ્તફા, (૨) હ૦ મૌલા
મુરતબખ્શી, (૩) હ૦ ખીખી ફાતમા ઝાહરા, (૪)
હ૦ ઈમામ હસન અને (૫) હ૦ ઈમામ હુસેન.

સ—તે પાંચે તનનું એક નામ કહો.

જ—હ૦ પંજતન પાક સાહેબ.

સ—તે પાંચે તનનાં નુર સ્વરૂપને શું કહે છે ?

જ—નુરે ખુદા, નુરે પંજતન પાક (એટલે પાંચ જણમાં
ખુદાનું એક નુર છે.)

સ—તે નુરમાંથી પહેલા કોને પેદા કર્યા ? તેનો જ્ઞાન
શરીરમાંથી પાઠ બોલો.

જ—

કલામે પીર.

તેજ સ્વરૂપી તે અલી પોતે કહીએ,

અને મહમદ રૂપી તે ગુર બ્રહ્માજી અવતાર;
બીબીકાતમા તે મહા દેવી શક્તિ કહીએ,
ધર્મર આદમ એ તો હૃં ઇમામ હસન
હૃં ઇમામ હુસેનનો અવતાર.

સ—તેની માયના કરો.

જ—વિજ્ઞાનો જોમો નર અલી મૈલા મુસ્તબઅલી. ગુર
બ્રહ્માનો જોમો નબી મહમદ મુસ્તફા (સં) અને
ધર્મર આદમ તે હૃં ઇમામ હસન અને હૃં ઇમામ
હુસેનમાં શાહી નુર છે.

સ—ખુદાવંદતઆલાએ પોતાના શરીરના ભાગમાંથી પં-
જોતન પાક પેદા કર્યા તે વિષે જ્ઞાન શરીરમાંથી
પાઠ આપો.

જ—

કલામે પીર.

આપણા માથા મુખારકમાંથી નબી
મહમદ મુસ્તફા કીયા,
અને મહલા અલી તે પોતે અલી અવતાર;
સીના મુખારકની હજરત બીબી કાતમા,
અને નુર અશમ હૃં ઇમામ હસન
હૃં ઇમામ હુસેન દિલ ઠારે.

સ—ત્યાર પછી ખુદાવંદતઆલાએ શું પેદા કર્યું ?

જ—પોતાની કુદરતમાંથી દાદા આદમના પુતલામાં ૩૯

કુંકયો અને તેના ડાખા અંગમાંથી ખીખી હવાને
પેદા કર્યા.

સ—અને તેનાથી કેને પેદા કર્યા?

જ—તેઓ ખંને યુજર્ગવારમાંથી જગતના મનુષ્યોની
ઉત્પત્તિ થઈ.

સ—જગતના મનુષ્યોને હિદાયત કરવા માટે શું ઉત્પન્ન
કયું?

જ—પ્રદાવંદના નુર પંજેતન પાકનાં નુરમાંથી ત્રણ કર-
ણનાં જમાનામાં જગતના મનુષ્યોને બોધ આપવા
વીષ્ણુવર દાતારના સતર જોમા થયા.

ત્રણ કરણ.

સ—પહેલા પ્રદાવંદતઆલાએ કયો જમાનો પેદા કર્યો?

જ—ત્રણ કરણનો જમાનો.

સ—કરણ એટલે શું?

જ—ચાર જુગ અને ચાર કલપની આગળ થઈ ગયેલા
જમાનો અને અગીયાર લાખ વરસનો એક જુગ
હોય એવા ત્રીસ જુગનો એક કરણ, કુદલે ત્રણ
કરોડ અને ત્રીસ લાખ વરસનો એક કરણ થાય
છે. તેવા ત્રણ કરણમાં નવ કરોડ અને નેવું લાખ
વરસની મુદત થાય છે.

સ—તે ત્રણ કરણમાં કેટલા વીષ્ણુના જોમા થયા?

જ—વીષ્ણુના ૧૭ જોમા (અવતાર) થયા.

સ—તેના નામ કહો,

જ—૧ શ્રી અહુણ્દ, ૨ અલખ, ૩ નામનીલ, ૪ અનીલ, ૫ સુન, ૬ સાન, ૭ નાન, ૮ જાન, ૯ નુર, ૧૦ તેજ, ૧૧ જળ, ૧૨ કમળ, ૧૩ અદ્ભુધ ૧૪ જાગ, ૧૫ તંતવ, ૧૬ પ્રેમ તંતવ, ૧૭ આદ પુરૂષ.

સ—આદ પુરૂષમાંથી કોણ ઉત્પન્ન થયા?

જ—આદ પુરૂષના નાભી ચક્રમાંથી ગુર બ્રહ્મા પેદા થયા.

૪ કલપ.

સ—ત્રણ કરણનો જમાનો પુરો થયા મછી ખુદાવંદ-તાલાએ શું પેદા કર્યું?

જ—કલપનો જમાનો.

સ—કલપ એટલે શું?

જ—બ્રહ્માનો એક દિવસ.

સ—બ્રહ્માનો એક દિવસ એટલે શું?

જ—જગતની એક વખતની ઉત્પત્તી.

સ—એક કલપમાં કેટલા વરસ હોય છે?

જ—ચાર અબજ અને બત્રીશ કરોડ વરસનો એક કલપ અથવા એક હજાર ટ્રોકડી અથવા મહાયુગ કહેવાય છે.

સ—કલપ કેટલા છે?

જ—કલપ ચાર છે.

સ—તેમના નામ જોલો.

જ—૧ જયલા, ૨ ફાયલા, ૩ અરજ, ૪ ખજીશ.

૧—જયલા કલપ.

સ—પહેલા જયલા કલપમાં વિષ્ણુના કેટલા અવતાર થયા?

જ—ચાર અવતાર થયા.

સ—તે ચારેના નામ જોલો.

જ—૧ હવ, ૨ કવ, ૩ ધરમ, ૪ કેશવ.

સ—પહેલા જયલા કલપમાં કેટલા કરોડી જીવ અમરાપુરીમાં ગયા?

જ—નવાણું કરોડી જીવ અમરાપુરીમાં ગયા.

૨—ફાયલા કલપ.

સ—ખીજ ફાયલા કલપમાં વિષ્ણુના કેટલા અવતાર થયા?

જ—ત્રણ અવતાર થયા.

સ—તેના નામ કહો.

જ—૧ તઉણાદ, ૨ ઉતરા, ૩ હરીતક.

સ—ખીજ ફાયલા કલપમાં કેટલા કરોડી જીવ અમરાપુરીમાં ગયા?

જ—છપત કરોડ મેઘમાળા અમરાપુરીમાં ગયા.

૩—અરજ કલપ.

સ—ત્રીજ અરજ કલપમાં વિષ્ણુના કેટલા અવતાર થયા?

જ—બે અવતાર થયા.

સ—તેના નામ કહો.

જ—૧ પશ્ચિમ અને ૨ અંતઃપ્રાચીન.

સ—ત્રીજા અરજ કલપમાં કેટલા કરોડી જીવ અમરા-
પુરીમાં ગયા?

જ—ત્રીજા અરજ કલપમાં બીસ કરોડી કીનર અમ-
રાપુરીમાં ગયા.

૪—ખલીફા કલપ.

સ—ચોથા ખલીફા કલપમાં વીજીના કેટલા અવતાર થયા?

જ—એક અવતાર થયો.

સ—તેનું નામ બોલો.

જ—પ્રેમજી.

સ—ચોથા ખલીફા કલપમાં કેટલા કરોડી જીવ અમરા-
પુરીમાં ગયા?

જ—તેત્રીસ કરોડી દેવ અમરાપુરીમાં ગયા.

સ—ત્યાર પછી ખુદાવંદતઆલાએ શું પેદા કર્યું?

જ—ચોથા કલપની ચાર ઘડી બાકી હતી. તેમાથી
ત્રીજો જમાનો ચાર યુગનો બનાવ્યો.

સ—યુગ એટલે શું?

જ—શાસ્ત્રમાં ઠરાવેલો લાંબો વખત.

સ—યુગ કેટલાં છે?

જ—યુગ ચાર છે.

સ—તેઓના નામ કહો.

જ—૧ કર્તા, ૨ ત્રેતા, ૩ દ્વાપર, ૪ કળીયુગ.

૧—કર્તા યુગ.

સ—પહેલા કર્તા યુગમાં વીજ્યુના કેટલા અવતાર થયા?

જ—ચાર અવતાર થયા.

સ—તેઓના નામ કહો.

જ—૧ મચ્છ, ૨ કારભ, ૩ વારાહ, ૪ નરસિંહ.

સ—પહેલા કર્તા યુગમાં ભક્ત કેટલા થયા?

જ—ચાર ભક્ત થયા.

સ—તેઓના નામ જોલો.

જ—૧ રૂખ મુગત, ૨ અંબરીશ, ૩ દ્રુવ, અને ૪ પ્રહ્લાદ.

સ—પહેલા કર્તા યુગમાં અસુર (દૃષ્ટિ) કેટલા થયા?

જ—ચાર થયા.

સ—તેના નામ કહો.

જ—૧ સંખાસુર, ૨ મધુકીટક, ૩ મોર, અને ૪ હરણાકંસ.

સ—કર્તા યુગના મુખીનું નામ કહો.

જ—રાજા પ્રહ્લાદ.

સ—પહેલા મુખી સાથે કેટલા કરોડી જીવ હતા?

જ—પહેલા મુખી પ્રહ્લાદ સાથે પંદર કરોડી જીવ હતા.

સ—તેમાંના કેટલા કરોડી જીવ અમરાપુરીમાં ગયા?

જ—તેમાંથી ફક્ત પાંચ કરોડી જીવ અમરાપુરીમાં ગયા.

સ—બાકીના જીવોની ગતી કેવી થઈ?

જ—બાકી દસ કરોડી જીવમાંથી પાંચ કરોડી જીવ આવાગમણ (ફરીથી અવતાર લેવા) માં પડ્યા અને પાંચ દોજકમાં ગયા.

સ—આવાગમણ એટલે શું?

જ—લખ ચોરાશીના ફેરા (એટલે જનમવું અને મરવું)

સ—પહેલા કર્તા યુગમાં જપ કોના નામનો જપતા હતા?

જ—વીણાના અવતાર “નરસીંહ ભગવાનનો.”

સ—કર્તા યુગમાં વૃત શેનું કરતા હતા?

જ—સોમવારી એકાદશીનું વૃત રાખતા હતા.

સ—કર્તા યુગમાં દાન શેનું આપતા હતા?

જ—કુંજર એટલે હાથીનું દાન.

સ—કર્તા યુગમાં ઘટપાટ શેના હતા?

જ—સોનાના ઘટ તથા સોનાના પાટ.

સ—કર્તા યુગમાં આદ ગુરૂ કોણ હતા?

જ—આદ ગુરૂ બ્રહ્માજી હતા.

સ—કર્તા યુગનું પ્રમાણ કહો.

જ—કર્તા યુગ ૧૭,૨૮,૦૦૦ વરસ સુધી હતો.

સ—કર્તા યુગમાં દાગ (માણસ મરી ગયા પછી અવલ મંજલે પોંચાડવું તે) શેના હતા?

જ—જળ દાગ.

સ—જળ દાગ એટલે શું?

જ—માણસ મરી ગયા પછી તેને જળમાં મુકી આવવું તેને જળદાગ કહે છે.

૨—ત્રેતા યુગ.

સ—બીજા ત્રેતા યુગમાં વીણાના કેટલા અવતાર થયા?

જ—ત્રણ અવતાર થયા.

સ—તેમના નામ કહો.

જ—૧ વાયમણુ, ૨ ફરસીરામ, ૩ રામચંદ્રજી.

સ—ખીજ ત્રેતા યુગમાં ભકત કેટલા થયા?

જ—ત્રણ ભકત થયા.

સ—તેઓના નામ કહો.

જ—૧ કમળાધેન, ૨ કમળાપતી, ૩ હરીશ્ચંદ્ર.

સ—ખીજ ત્રેતા યુગમાં દષ્ટ્ય (અસુર) કેટલા થયા?

જ—ત્રણ થયા.

સ—તેના નામ કહો.

જ—૧ બળ, ૨ સહસ્રાણુંન, ૩ રાવણ.

સ—ખીજ ત્રેતા યુગના મુખીનું નામ કહો.

જ—રાજા હરીશ્ચંદ્ર.

સ—તેની રાજધાનીનું નામ કહો.

જ—અયોધ્યા શહેર.

સ—ત્રેતા યુગના મુખી હરીશ્ચંદ્રની સ્ત્રી તથા છોકરાનું નામ કહો.

જ—રાણી તારા સતી તથા પુત્ર રોહીદાસ.

સ—ખીજ ત્રેતા યુગના મુખી રાજા હરીશ્ચંદ્રની સાથે કેટલા કરોડી જીવ હતા?

જ—૨૧ કરોડી જીવ હતા.

સ—તેમાંથી કેટલા કરોડી જીવ અમરાપુરીમાં ગયા?

જ—તેમાંથી ફક્ત સાત કરોડી જીવ અમરાપુરીમાં ગયા.

સ—બાકીના જીવોની કેવી ગતી થઈ?

જ—બાકી ૧૪ કરોડમાંથી ૭ કરોડી જીવ આવાગમ-
જીમાં ગયા અને બાકી ૭ કરોડી જીવ દોજકમાં ગયા.

સ—બીજા ત્રેતા યુગમાં જનપ કોના નામનો જપતા હતા?

જ—વીજ્યુના અવતાર “શ્રી રામચંદ્રજી” ભગવાનનો.

સ—વૃત (અપવાસ) શેના કરતા હતા?

જ—મંગળવારી ચંદ્રિકાનો.

સ—દાન શેના દેતા હતા?

જ—અરવ દાન એટલે ઘોડાનું દાન.

સ—ઘટપાટ શેના હતા?

જ—રૂપાના ઘટ અને રૂપાના પાટ.

સ—આદિ ગુરૂ કોણ હતા?

જ—આદિ ગુરૂ વશીષ્ઠ રૂપી.

સ—ત્રેતા યુગનું પ્રમાણ કહો.

જ—૧૨,૯૬,૦૦૦ વરસ.

સ—દાગ શેના હતા?

જ—વન દાગ.

સ—વન દાગ એટલે શું?

જ—માણસ મરી જાય પછી તેને વનમાં મુકી આવવું તે.

૩—દ્વાપુર યુગ.

સ—ત્રીજા દ્વાપુર યુગમાં વીજ્યુના કેટલા અવતાર થયા?

જ—બે અવતાર થયા.

સ—તેનાં નામ કહો.

જ—૧ શ્રી કૃષ્ણજી, અને ૨ શ્રી બુદ્ધ.

સ—દ્વાપુર યુગમાં ભક્ત કેટલા થયા?

જ—બે ભક્ત થયા.

સ—તેમના નામ કહો.

જ—૧ સહદેવ, ૨ યુધીષ્ઠર.

સ—દ્વાપુર યુગમાં દર્શ્ય કેટલા થયા?

જ—બે થયા.

સ—તેના નામ કહો.

જ—૧ કંસ અને ૨ દુર્યોધન.

સ—ત્રીજા દ્વાપુર યુગના મુખીનું નામ કહો,

જ—રાજા યુધીષ્ઠર

સ—તેની રાજધાનીનું નામ કહો.

જ—ધંદ્રપ્રસ્થ (દીલ્હી)

સ—મુખી યુધીષ્ઠરના પીતા તથા માતાનું નામ કહો,

જ—પીતા પાંડુ રાજા તથા માતા કુંતાજી.

સ—તેમની રાણીનું નામ કહો.

જ—સતી દ્રોપદી (પંચાણી)

સ—પાંચ પાંડવના નામ કહો.

જ—૧ યુધીષ્ઠર (રાજા ધરમ) ૨ ભીમ ૩ અરજુન

૪ સહદેવ, ૫ નીકુળ.

સ—પાંડવોની સામે કોણે લડાઈ કરી હતી.

જ— તેમના કાકાના છોકરા દુર્યોધન તથા તેના ૯૯ ભાઈઓએ, જેઓ કૌરવોને નામે ઓળખાતા હતા.

સ— લગઈ થવાનું કારણ શું?

જ—સત્યને માટે લગઈ થઈ, તેમાં તે વખતના વીષ્ણુ અવતાર શ્રી કૃષ્ણજીએ (સત્ય) પાંડવનો પક્ષ કર્યો જેથી અંતે દુષ્ટ બુદ્ધિના કૌરવોનો નાશ થયો, અને દમ્ભ દુર્યોધનને બુદ્ધાવતાર રૂપી શ્રી વીષ્ણુએ માર્યો.

સ—ક્યા ઠેકાણે અને કેટલા વરસ પહેલાં લગઈ થઈ હતી?

જ—ઈં સં પુર્વે ૫૦૦૦ વરસ ઉપર હાલના દીલ્લી પાસે અડતાલીસ ચોરસ માઈલના ઘેરાવાનું પાણી-પત નામનું મેદાન છે તે મેદાનમાં લગઈ થઈ હતી.

સ—દ્વાપુર યુગના મુખી સાથે કેટલા જીવ હતા?

જ—કુલ ૨૭ કરોડી જીવ હતા.

સ—તેમાંથી કેટલા કરોડી અમરાપુરીમાં ગયા?

જ—તેમાંથી નવ કરોડી અમરાપુરીમાં ગયા.

સ—બાકીના ૧૮ કરોડી જીવની શું ગતી થઈ?

જ—૯ કરોડી આવાગમણમાં ગયા અને ૯ કરોડી દોજખમાં ગયા.

સ—દ્વાપુર યુગમાં જાપ કેનો જપતા હતા?

જ—શ્રી કૃષ્ણજીનો (તે વીષ્ણુનો આઠમો અવતાર)

સ—દ્વાપુર યુગમાં વૃત શેનું રાખતા હતા?

જ—બુધવારી અમાસનું.

સ—દાન શેના દેતા હતા?

જ—ગઉઆ દાન એટલે ગાય-વાછરડાનુ દાન.

સ—ઘટપાટ શેના હતા?

જ—તાંબાનાં ઘટ તથા તાંબાના પાટ.

સ—આદ ગુર કોણુ હતા?

જ—વીદુર વ્યાસજી.

સ—દ્વાપુર યુગનું પ્રમાણુ કહો.

જ—૮,૬૪,૦૦૦ વરસ.

સ—દાગ શેના હતા?

જ—અગન દાગ.

સ—અગન દાગ એટલે શું?

જ—માણસ ભરી ગયા પછી તેને બાળી નાખે તેને અગન દાગ કહે છે.

૪—કળી યુગ.

સ—ચોથા કળીયુગમાં વીષ્ણુનાં કેટલા અવતાર થયા?

જ—એક અવતાર.

સ—તેનું નામ કહો.

જ—શ્રી નકલંકી અવતાર મૌલા મુરતજીઅલી.

સ—પાક પરવરદીગારે અસંખ્ય વરસો પહેલાં શું પેદા કર્યું?

જ—નુરે પંજતન પાક સાહેબ.

સ—તે નુરનું શું બનાવ્યું હતું?

જ—કુતુબ તારો અને તે કુતુબ તારામાંથી સધળી
સૃષ્ટીની રચના રચાવી.

સ—તે નુરે પંજતન પાક સાહેબનું સ્વરૂપ કહો.

જ—તે નુરે પંજતન પાક સાહેબ (નુરે ખુદા) જે અ-
સંખ્ય વરસ ઉપર નુર હતું તે નુર સારીરીક
અવતારમાં ૬૦ સં ૫૭૦ માં પંજતન પાક એટલે
પાંચ તનમાં જલવાગર થયું અને તેઓ એશીયા
ખંડમાં અરબસ્તાન દેશમાં જાહેર થયા અને મસ્લામ
ધર્મનો પ્રચાર કર્યો.

સ—દશમા નકલંકી અવતારનો જન્મ કયા શહેરમાં થયો?

જ—અરબસ્તાન દેશમાં શહેર મક્કામાં.

સ—ચોથા કળીયુગમાં ભકત કેટલા છે?

જ—એક ભકત છે.

સ—તેનું નામ કહો.

જ—કમળા કુંવર.

સ—કળીયુગમાં કેટલા દધત્ય છે?

જ—એક દધત્ય.

સ—તેનું નામ કહો.

જ—દધત્ય કાલીંગો.

સ—ચોથા કળીયુગના મુખીનું નામ કહો.

જ—મુખી સતગુર પીર સદરદીન સાહેબ.

સ—મીરની પુઠીઊંમાં કેટલામાં પીર?

જ—૨૬ માં પીર.

સ—તેઓએ આપણા વડવાઓને ઇસમાઈલી દીનનું શ
ક્યા વખતમાં આપ્યું?

જ—આપણા ૩૦ મા ઇમામ શ્રી ઇસલામ શ
વખતમાં.

સ—તેઓ ક્યા મુલકમાંથી આવ્યા હતા?

જ—ઈરાન દેશમાંથી.

સ—આપણા વડવાઓ તે વખતે કયો ધર્મ પાળતા ?

જ—તેઓ હીંદુ હતા.

સ—કળીયુગના મુખી પીર સદરદીન સાથે કેટલા ક
જીવ હતા?

જ—૩૬ કરોડી જીવ હતા તેમાંથી ૧૨ કરોડી અ
પુરીમાં ગયા અને ૨૪ કરોડી ગોડ અંધાર ૦

સ—તે વીધે જ્ઞાનમાંથી સામેતી આપો.

જ—

કલામે પીર.

આશાજી છત્રીશ કરોડી પુરા ધરમી,
શ્રી ઇસલામ શાહાને ભેટયાજી;
દસોંદ કારણ જીવ ડાલાવ્યા,
તે ચોવીશ ગયા ગોડ અંધાર-
હરી અનત અનત હરી અનતે
શામી શાહા અનત તેજે અંત મહિલા
જાહે

સ—તેની માયના કરો.

જ—૩૬ કરોડી જીવ એકઠા ધર્મ કરતા હતા, પણ તેમાંથી ૨૪ કરોડી જીવે દસોંદ (જકાત, ખુમ્સ) માટે જીવ ડોલાવ્યો તેથી તેઓ ગોર અંધારામાં ગયા.

સ—દસોંદ (જકાત, ખુમ્સ) ઉપર કોનો હક છે?

જ—હાજર ઇમામનો.

સ—તે વિષે જ્ઞાન શરીફમાંથી પાઠ આપો.

જ—

કલામે પીર.

અશાજી નર નકલંકી તખતેજ બેઠા,
તેને દસોંદ આલોજ;
દસોંદ દેવે તે સરગે જાવે,
અવર સરવે થોથાં—હરી૦

સ—તેની માયના કરો.

જ—હે મુનીવરો! દસમો નકલંકી અવતાર મૌલા મુર-તજાઅલીની ગાદી ઉપર જે ઇમામ હાજર હોય તે ઇમામને (જકાત, ખુમ્સ) દસોંદ આપશો તો તમને સ્વર્ગ મળશે.

સ—ચોથા યુગમાં જાપ કોના નામનો છે?

જ—પીર-શાહનો.

સ—પીર એટલે કાણુ?

જ—હ૦ નખી મહમદ મુસ્તફા (સ૦) ની ગાદી ઉપર
જેની નીમણુંક હાજર ઈમામ તરફથી થઈ હોય
તે પીર કહેવાય.

સ—શાહ એટલે કોણ ?

જ—હ૦ મૈલા મુસ્તજબલી તે દશમા નકલંકી અવ-
તારની ગાદી ઉપરે જે ઈમામ વસીહ તરીકે ગાદીએ
હાજર ઈમામ હોય તે શાહ કહેવાય.

સ—ચોથા યુગમાં વૃત શેના છે ?

જ—શુક્રવારી બીજ.

સ—તે વીષે જ્ઞાન શરીફમાંથી પાઠ આપો.

જ—

કલામે પીર.

એજ બીજ શુક્રવારી સેવીએ
અને નીશ હોવે નશીજલ મન;
ગુર ગતસું આરાધ કરતાં,
થાઇએ બહુ પાવન.

સ—ચોથા યુગમાં દાન શેનું આપતા હતા ?

જ—અજ્ઞ એટલે બકરીનું દાન.

સ—ચોથા કળીયુગમાં ઘટપાટ શેના છે ?

જ—માટીના ઘટ અને માટીના પાટ.

સ—ચોથા યુગમાં આદ ગુર કોણ છે ?

જ—નખી મહમદ મુસ્તફા રસુલ સલ્લલાહો અલૈહી વસલ્લમ.

સ— કળીયુગમાં દાગ શેના છે?

જ—ભુમી દાગ.

સ—ઝેટલે શું?

જ—માણસ મરી ગયા પછી તેના શરીરને જમીનમાં દાટવું તેને ભુમી દાગ કહે છે.

સ—ચોથા કળીયુગનું પ્રમાણ કહો.

જ—૪,૩૨,૦૦૦ વરસ સુધી કળીયુગ રહેશે.

સ—ચોથા કળીયુગમાં હાલના ચાલુ વખતને કેવી વેળા કહેવામાં આવે છે?

જ—ફડતાળ વેળા.

સ—ફડતાળ વેળાના મુખીનું નામ કહો.

જ—સતગુર પીર હસન કપીરદીન સાહેબ.

સ—તેના પીતાનું નામ કહો.

જ—સતગુર પીર સદરદીન સાહેબ.

સ—ફડતાળ વેળામાં દાન શેના છે?

જ—ખીર, ખાંડ, ગીરથ, અમરત ભોજન જે સતગુર મુખે દેશે તે જીવ જન્મો જન્મ પાર ઉતરશે.

સ—ફડતાળ વેળામાં જપ કેના નામનો જપાય છે?

જ—પીર-શાહનો.

સ—હાલ પીર-શાહની ગાદી ઉપર કોણ ખીરાજે છે?

જ—હું મૌલાના આગા મુલતાન મહમદ શાહ દાતાર, અનત કરોડી આધાર, ગતીશું

તારણહાર, હાદીયુલ મહેદી, સાહેબલ અમ્ર,
ખુદાવંદ સરકાર, મૌલાના હાજર ઇમામ,
અમીરુલ મોઅમેનીન.

સ—આપણા રૂંહની મુક્તિ શી રીતે થાય ?

જ—ખુદાવંદ હાજર ઇમામની તાબેદારી કરવાથી, તેઓએ
બક્ષેલા શીયાં ઇમામી ઇસમાઈલી દીનની પેરવી
કરવાથી તથા તેઓના મુખારક ફરમાનો ઉપર
ચાલવાથી જરૂર આપણા રૂંહની મુક્તિ થશે.

પ્રકરણ બીજું.

હ૦ આદમથી તે હ૦ મહમદ સુસ્તફ
સુધી ચાર નબીની હકીકત.

હ૦ આદમ (અ.)

સ—હ૦ પંજતન પાક સાહેબના નુરમાંથી શું ઉત્પત્તી
કરવામાં આવી ?

જ—શીરસ્તાઓ પેદા કર્યા.

સ—જ્ઞાન શરીરમાંથી તેની સાબેતી આપો.

જ—

કલામે પીર.

તો મુનીવરલાઇ તારે શ્રી વીજ્જુની ઈચ્છાથી
ઉપના,

અને બીજા શીરસ્તા પાંચ તેણી વાર;
તે તો શીરસ્તા રાખ્યા પોતાની હજુરમાં,
અને તેની બીજાને નહીં સારરે.

સ—તેની માયના કરો.

જ—ત્યારે ખુદાવંદતઆસાએ પોતાની કુચ્છાથી
પંજતનમાંથી પાંચ શીરસ્તા પેદા કર્યા, અને તેએ
પોતાની હજુરમાં રાખ્યા અને તેઓ શું કામ
છે તેના બેદની કાઢને ખબર નથી.

સ—પાંચ શીરસ્તાના નામ કહેા.

જ—હ૦ જીઅરાઇલ. ૨ હ૦ મેકાઇલ, ૩ હ૦ અશરાઇ
૪ હ૦ અજરાઇલ, ૫ હ૦ અજ્જજલ.

સ—દરેક શીરસ્તાએને કયા કયા કામ ઉપર મુકરર કીધ

જ—હ૦ જીઅરાઇલ (પેગામ લાવનાર-પેગામ્બરો ઉ
વહી લાવનાર) ૨ મેકાઇલ (દુનીયા ઉપર વરસાદ મોક
નાર) ૩ અશરાઇલ (પવનને મોકલનાર) ૪ અજરા
(રૂંદ કપજ કરનાર) ૫ અજ્જજલ (શેતાની કામ કરાવનાર)

સ—લોહ કલમના દરવાજા ઉપર શું લખવામાં આવ્યું
હતું?

જ—એ પ્રમાણે લખવામાં આવ્યું હતું કે “પાંચ શી
સ્તામાંથી એક શીરસ્તો માફ કરમાન નહીં માનવા
શેતાન થશે.”

સ—તે વીશે જ્ઞાનમાંથી પાઠ આપો.

જ—

કલામે પીર.

લોહ, કલમ નીત ઉઠ દેખા,

તો એકકું રદજ કીયા;

કામે મુકર દાવે પડીયા,
સો લેખા રદજ કીયા. ઇલાહી ૦

સ—તેની માયના કરો.

જ—બોહ કલમ રાજ જોના હતા, પણ તેના ઉપર
લખ્યુ હતું કે, “એક દીવસ એક શીરસ્તો રાન્યો જશે”
એમ જાણવા છતાં તેણે (અનજન) હુજત કરીને
સીજદો કીધો નહીં તેથી તેની કમાઈ રદ ગઈ.

સ—બોહ કલમપર લખેલી વાત વાંચવાથી શીરસ્તાઓની
શું લાલત થઈ?

જ—સર્વે શીરસ્તાઓ તોળ્યા કરવા લાગ્યા.

સ—સર્વે શીરસ્તામાંથી બંદગી વધારે કોણુ કરતું હતું ?

જ—અનજન.

સ— તે વીશે જ્ઞાનમાંથી પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ—

એજ અનજન શીરસ્તા ખુઝરગ કહીએ,
અને બુદ્ધિવાંત કહીએ તેસા;
છત્રીસ કરોડ કીનાળા પડીયા,
પણ ભીતર ભેદ ન પાયા—ઇલાહી ૦

સ—તેની માયના કરો.

જ— અનજન શીરસ્તો સઉથી મોટો શીરસ્તો અને
બુદ્ધિવાળો હતો. તે ૩૬ કરોડ પુસ્તકો મોટેથી બોલી
જતો હતો, છતાં તે મૌલાનો ભેદ સમજી શક્યો નહીં.

સ—તેની ઉમર કેટલી હતી ?

જ—૧૮ લાખ વરસ.

સ—તે ભેદ શું હતો ? કે જે અમળજ્ઞ સમજી શક્યો નહીં ?

જ—પ્રુદાવંદતઆત્માએ હૃદય આદમ અલેહીસ્લામના પુત્ર
લાને કે જેમાં પ્રુદાવંદતઆત્માએ પોતાનું નુર નાખ્યું
હતું તેને સુજ્ઞદો કરવાને સર્વે શીરસ્તાઓને હુકમ
કર્યો પણ અમળજ્ઞ તે ભેદ નહીં સમજી શક્યો
અને દુરમાન ન માન્યું તેથી તે રાન્યો ગયો.

સ—હૃદય આદમની ઉત્પત્તિ કેવી રીતે થયું ?

જ—પંજતન પાકના નુરમાંથી.

સ—તે વીરો જ્ઞાનમાંથી પાકે આપો.

કલામે પીર.

જ—તો મુનીવરભાઈ તારે શ્રી વીજ્યું તે વર
દાતારજી થયા.

અને મહેસર મુરત સીરજી તેણી વાર;
તેતો માયાના નાલી કમળમાંથી પેદા કર્યા,
તે તો હુજરત આદમનો અવતારરે.

સ—તેની માયના કરો.

જ—ત્યારે પ્રુદાવંદતઆત્માએ ત્રીજી મુરત જે મહાદેવ
(શંકર) કહેવાયા તે પેદા કર્યા અને તેનું નામ હૃદય
આદમ અલેહીસ્લામ રાખ્યું.

સ—હ૦ આદમના ડાબા અંગમાંથી પેદા કર્યા?

જ—બીબી હવાને.

સ—તે વિષે જ્ઞાનમાંથી પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ—તો મુનીવરભાઈ તારે હજરત આદમના
ડાબા અંગ માંહેથી પેદા કર્યા,
અને સરજ્યા તે બીબી હવાને સાર;
તેને અરધા અંગની કરી ઠેરાવીયા,
તેનો હજરત આદમ સરીઅલ્લાહ
કીધો ભરથારરે.

સ—તેની માયના કરો.

જ—ખુદાવંદતઆલાએ હ૦ આદમના ડાબા અંગમાંથી
બીબી હવાને પેદા કરી અને તેમને હ૦ આદમની
ઘરવાળી ઠેરાવી અને હ૦ આદમ સરીઅલ્લાહને
તેણીનો ધણી બનાવ્યો.

સ—ખુદાવંદતઆલાએ બહેરતમાં દાદા આદમનું પુતળું
બનાવવા માટે શું મંગાવ્યું તે વીશે જ્ઞાનમાંથી
પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ—એજ સરગ લવનથી માટી મંગાઈ,
ભાઈ મીટડી મંગાઈ.

સાંહિયા ઇયું કરી ઘાટ ઘડાયા;
જીરે મુખકે મડળ દાયે દીવડા જગાયા,
ભાઇ દીવડા જગાયા.

ઘટ અંદર શબ્દ મુણાયા જીરે—હમં

સ—તેની માયના કરો.

જ—પુદાવંદતઆલાએ શીરતાઓને હુકમ કર્યો કે તમે
ઉપર જાઓ અને માટી લઈ આવો કારણ કે તે
માટીમાંથી દાદા આદમનું પુતળું બનાવવું છે.

સ—પછી શું થયું?

જ—માટી લેવા માટે જમીન ઉપર હવે જળરાધલ, હવે
મેકાધલ અને હવે અસરાશીલ એ ત્રણે શીરતાઓ
ગયા પણ તેઓ માટી લીધા વગર પાછા આવવાથી
પુદાવંદતઆલાએ હવે અજરાધલને માદલ્યો. હવે
અજરાધલની પાસે માટી દ્રણી રેવા લાગી, પણ
તેની દરકાર કર્યા વગર હવે અજરાધલ માટી
લઈ આવ્યો.

સ—માટીએ હવે અજરાધલને શું કહ્યું?

જ—માટીએ કહ્યું કે “મારામાંથી પુદાવંદતઆલા
આદમનું પુતળું બનાવશે અને તેમાંથી મખલુકાત
પેદા કરશે અને તેઓ દુનીયા ઉપર ત્રણ પાપ
કરશે અને તેનો બેળે મારા ઉપર પડશે.”

સ—તે માટીનું શું થયું?

જ—ખુદાવંદતઆલાએ તે માટીમાંથી દાદા આદમનું
પુતળું બનાવ્યું અને તેમાં રૂંદ પુકડ્યો?

સ—પછી શું થયું?

જ—ખુદાવંદતઆલા તરફથી સર્વે ફીરસ્તાઓને ફરમાન
થયું કે “દાદા આદમને સુજદો કરો.”

સ—ફીરસ્તાઓએ શું કીધું?

જ—પાંચ ફીરસ્તાઓમાંથી ચાર ફીરસ્તાઓએ સુજદો
કર્યો પણ અગ્નજલે સુજદો નહીં કર્યો અને કહ્યું
કે “તારા શીવાય ખીજ કોઈને પણ હું સુજદો
કરીશ નહીં.”

સ—પછી શું થયું?

જ—ખુદાવંદતઆલાએ અગ્નજલને ફરમાવ્યું કે “મારો
હુકમ (ફરમાન) છે કે તું તેને સુજદો નહીં કરશે
તો તું રાન્યોતજઠરા.”

સ—પછી અગ્નજલનું શું થયું?

જ—ખુદાવંદતઆલાના હુકમ નહીં માનવાથી અગ્નજલ
શયતાન થયો.

સ—જેથી અગ્નજલે શું કયું?

જ—અગ્નજલે આદમ અને તેની ઓલાદને દરેકને ખુદાઈ
કામમાં નાફરમાની કરવા સીખવવાનું કાર્ય કરવાનું
માથે લીધું.

સ—પછી શું લકાકત બની?

જ—ખુદાવંદતઆલાએ (આદમ અને હવા) ના બંને જોડાને બહેસ્તના બાગમાં મુક્યા અને તેઓને ફરમાવ્યું કે, “તમારે બગીચાનો માલ મેવો ખાવો પણ ગોધમ (ધઉં) ખાવા નહીં અને જે ખાશે તો તમને ઘણો પસ્તાવો થશે.”

સ—પછી શું બનાવ બન્યો ?

જ—હ૦ બીબી હવાને શેતાન (અગ્નજીવ) તરફથી ઘણી તરેહથી ફરેબ આપવામાં આવ્યો પણ તેમાં તેનું કાંઈ વળ્યું નહીં.

સ—પછી શું થયું ?

જ—બીબી હવાને જેમ તેમ કરી આખરે શેતાને લલચાવી ધઉંને દાણો ખવરાવ્યો જેથી તેમને કુદરતી હાજત પેદા થઇ.

સ—પછી શું થયું ?

જ—જેથી દાદા આદમને આ વાતની ખબર પડી ત્યારે તેઓ ઘણું પસ્તાણું પણ પોતે બીબી હવાથી છુટા રહી નહીં શકવાથી પોતે પણ બીબી હવાની માફક ગોધમ ખાધા.

સ—ત્યારે ખુદાવંદતઆલા તરફથી શું ફરમાન થયું ?

જ—બીબી હવા તેમજ દાદા આદમને ઘણાજ ગુસ્સાથી ખુદાવંદતઆલાએ બહેસ્તમાંથી હાંકી કાઢી દુનીયા ઉપર ફેંકી દીધા જ્યાં તેઓએ ૬૦૦ વરસ રાત

અને દીવસ ગીરીયાત્રીમાં કાઢ્યા અને ઘણી બંદગી કરી ત્યારે તેઓ ઉપર ખુદાવંદતઆલાની મહેરબાની થઈ.
સ—તે વીશે જ્ઞાન શરીરમાંથી પાક આપો.

જ—

કલામે પીર.

કેતે બરસ જંગલમાંહે ડાલા,
રોતે રગત નેનુથી ચાલા.

સ—તેની માયના કરો.

જ—કેટલાક વરસ સુધી જંગલમાં રહ્યા અને આંખમાંથી પાણીને બદલે લોહીના આંસુઓ ચાલવા લાગ્યા.

સ—ખુદાવંદતઆલાએ પછી શું ઉત્પન્ન કર્યું?

જ—તે બંને જોડામાંથી સૃષ્ટીમાં આદમની જાત પેદા કરવા માંડી અને તેમાં જીવાજોડને માથે ખુદાઈ રરતો દેખાડવાને એક રાહબર પેગામ્બરનો દરજ્જો આપી મોકલ્યો અને જેમાં ખાસ નુરી પંજતન (ખુદાવંદતઆલાનું નુર) જલવાગર થતું આવ્યું છે.

સ—ત્યારે વીજળુના આદમ અવતારમાંથી ખુદાઈ નુર ક્યાં જલવાગર થયું?

જ—હ૦ શીશ અલેહીરલામમાં.

સ—આપણી પાક દુઆમાં તે કેટલામાં પાત્ર છે?

જ—૫૦ મા પાત્ર છે.

સ—ત્યાર પછી અંશાવતાર કયા કયા પાત્ર થયા ?

જ—૫૧—શામ, ૫૨—સલામ, ૫૩—મલકાન, ૫૪—એસ-
લામ, ૫૫—હારન.

૧—૬૦ મુસા કલીમુદ્દલા.

સ—તેઓના વખતમાં (નખી) પીરનો જોમો કેની પાસે
હતો ?

જ—૬૦ મુસા કલીમુદ્દલા પાસે.

સ—૬૦ મુસાનો જન્મ કયારે થયો ?

જ—૬૦ સં પુર્વે ૧૫૭૧ માં એટલે આજથી ૩૪૯૪
વરસ ઉપર જન્મ થયો હતો.

સ—વફાત કયારે થયું ?

જ—૬૦ સં પુર્વે ૧૪૫૩ માં એટલે આજથી ૩૩૭૪
વરસ ઉપર વફાત થઈ હતી.

સ—એટલે તેઓની કેટલી ઉંમર હતી ?

જ—૧૨૦ વરસની.

સ—તેઓ ઉપર કઈ કીતાબ નાઝીલ થઈ હતી ?

જ—તઉરેત કીતાબ.

સ—તેઓને કઈ કામ માને છે ?

જ—યહુદી કામ.

સ—તે કામ કયા મુલકમાં રહી ?

જ—તે કામ ઘણા મુલકમાં રહી પણ મુખ્ય તુર્કી તથા
રશીયાના મુલકમાં.

સ—મુસા નખી કેના વંશમાંથી ઉતરી આવ્યા?

જ—યાકુબ પેગમ્બરના ૧૨ છોકરાઓના વંશમાંથી.

સ—એટલે કે કયા છોકરાના વંશમાંથી

જ—લેવીના છોકરા કહ્થા અને તેના ઇમરાન નામે હતા તેના વંશમાંથી.

સ—મીસર દેશમાં તે વખતે કયો રાજા રાજ્ય કરતો હતો?

જ—શીરઉન રાજા.

સ—તે ભગત હતો કે કાફર?

જ—કાફર હતો, કારણ કે તે શેતાની કામ કરતો હતો.

સ—પછી શું થયું?

જ—શીરઉનને કામએ ભવીષ્ય કહ્યું કે “તારો નાશ ઇસરાઈલનો છોકરો કરશે.”

સ—તેથી શીરઉન શું કયું?

જ—જેટલા છોકરા ઇસરાઈલ કામમાં થતા તે અધાને તે મારી નાખતો.

સ—ત્યારે મુસા નખી કેમ બચી શક્યા.

જ—હા મુસા નખીની માતાએ શીરઉનની ખીકથી મુસા નખીને પેટીમાં નાખીને નીલ નદીમાં તે પેટી વહેતી મુકી દીધી.

સ—પછી તે પેટીનું શું થયું?

જ—તે પેટી શીરઉનની સ્ત્રીના જોવામાં આવવાથી તે પેટીને નદીમાંથી મંગાવી લીધી અને તેને ખોલી તો તેમાંથી એક બાળક નીકળ્યું તેને પોતે ઉછેર્યા.

સ—શીરઉનની રાણીનું નામ શું?

જ—આસીઆખાતુન.

સ—પછી શું બનાવ બન્યો?

જ—ત્યાં મુસા નખી મોટા થયા પણ શીરઉનના માણસોનો જીલ્લમ જોઈને તેઓએ ઘણા જણને મારી નાખ્યા.

સ—પછી શું થયું?

જ—કેટલાકોએ મુસા નખીને કહ્યું કે “હવે તમને શીરઉન મારી નાખશે.”

સ—આથી મુસા નખી ક્યાં ગયા?

જ—તેઓ કોહેતુર પર ગયા.

સ—ત્યાં ખુદા તરફથી શું હુકમ થયો?

જ—ખુદાવંદે ફરમાવ્યું કે “ઓ મુસા હું તને નખુવત બક્ષુ છું, ને શીરઉનની દરબારમાં જા અને ત્યાં શીરઉનને સમજાવ કે મારા બંદાઓને દુઃખ આપ નહી.”

સ—પછી શું થયું?

જ—મુસા નખીએ અરજ કરી કે “મારું કહ્યું તે માનશે નહીં.”

સ—ત્યારે ખુદાવંદતઆલાએ શું ફરમાવ્યું?

જ—ખુદાવંદતઆલાએ ફરમાવ્યું કે તને તારા ભાઈ હાશનને મદદ માટે મોકલું છું અને અસા (લાકડી)

માંથી સાપ બનશે તેવો મોજીજો બતાવ્યો અને હર લાલમાં મદદ કરવાનું ફરમાન થયું.

સ—પછી શું બન્યું?

જ—મુસા નખી ત્યાંથી મીશર આવ્યા અને હાશને લઈ શ્રીરત્નની દરબારમાં ગયા અને ત્યાં તેને ખુદાનો સંદેશો પહોંચાડ્યો.

સ—પછી શું થયું?

જ—શ્રીરત્નને ખુદાવંદતઆલાનો હુકમ માન્યો નહીં જેથી ઘણી જાતની બલાઓ તેના મુલકની અંદર પેદા થઈ.

સ—શ્રીરત્નના શું હાલ થયા?

જ—તેણે ઇસરાઇલને મુસા નખી સાથે જવાનો હુકમ કર્યો જેથી મુસા નખી તથા ઇસરાઇલ સુફ (રાતા) સમુદ્ર સુધી આવ્યા પણ પાછળથી દુગો કરીને તેમને પકડવા લશ્કર ગયું પણ દરીયામાં બની ઇસરાઇલને માટે ખુદાએ રસ્તો કરી આપ્યો.

સ—ત્યારે શ્રીરત્નને શું ક્યું?

જ—તેણે તેવો સુકો રસ્તો જોઈને તેઓની પાછવાડે તે પણ ચાલ્યો, પણ ખુદાની મરજીથી દરીયાના પાણી એ તરફ ફરી વળ્યા તેમાં શ્રીરત્ન તથા તેનું ગંજા-વર લશ્કર કુખી મરી ગયું.

સ—તે વખતે કેટલા માણસો હતા?

જ—આશરે ઇસરાઇલોનું ૬ લાખ માણસ હતા.

૨—૬૦ દાઉદ.

સ—ખીજા કયા નખી ઉપર કીતાબ ઉતરી?

જ—૬૦ દાઉદ અલેહીરલામ ઉપર.

સ—કીતાબનું નામ કહો.

જ—જાંબુર કીતાબ.

સ—૬૦ દાઉદનો જન્મ કયારે થયો?

જ—૬૦ સં પુર્વે ૧૦૫૫ વરસ ઉપર જન્મ થયો હતો.

સ—વફાત કયારે થઈ?

જ—૬૦ સં પુર્વે ૧૦૧૪ માં વફાત થઈ હતી.

સ—એટલે તેઓની ઉંમર કેટલી થઈ?

જ—૪૧ વરસની.

સ—ઈં સં ઉપરથી કુલ કેટલા વરસ ઉપર દાઉદ નખી થયા?

જ—૨૯૩૮ વરસ ઉપર દાઉદ નખી થયા.

સ—૬૦ દાઉદ કોના ફરજાંદ હતા?

જ—તેઓ યશાઈના ફરજાંદ થાય.

૩—૬૦ ઇસા રૂહઅલ્લાહ.

સ—ત્રીજા નખીનું નામ કહો.

જ—૬૦ ઇસા રૂહઅલ્લાહ.

સ—તેમનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો?

જ—ઈં સં પુર્વે ૪ વરસ ઉપર.

સ—વફાત કઈ સાલમાં થઈ?

- છં સં ૩૩ માં વફાત થઇ.
- તેમની ઉમર કેટલા વરસની હતી?
- ૩૭ વરસની.
- તેમના ઉપર કઈ કીતાબ ઉતરી?
- ઈન્જિલ કીતાબ.
- તેઓ કઈ કોમના નથી છે?
- ખ્રીસ્તી કોમના નથી છે.

૪—૬૦ નબી મહમદ મુસ્તફા.

- ચોથા નબીનું નામ કહો.
- ૬૦ નબી મહમદ મુસ્તફા રસુલ સલ્લાલ્લાહ.
- તેઓના પીતાનું નામ કહો.
- ૬૦ અબ્દુલ્લા.
- અને તેઓના પીતાનું નામ કહો.
- ૬૦ અબ્દુલ મુતલબ, તે નબી સાહેબના દાદા થાય.
- તેઓ કેટલામાં પાત્ર છે?
- ૭૬ મા પાત્ર.
- તેઓનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો?
- ઈ સં ૫૭૦ માં.
- તેઓની માતાજીનું નામ કહો.
- ૬૦ ખીખી અમીના.
- દશમા અવતાર મૌલા મુરતઘનઅલીના તેઓ શું સગા થાય?

જ—તેઓના દાદા હં અચુલ મુતલબ પણ હં મૌલ।

મુરતજઅલીના દાદા થાય.

સ—ખીજી શું સગાઈમાં હતા?

જ—નખી સાહેબની દીકરી હં ખીખી ફાતમાના લગ્ન
તેઓ સાથે થયા હતા.

સ—નખી સાહેબ ચાલુ જમાનામાં શું હોદ્દો ભોગવતા હતા

જ—તેઓ સતગુર બ્રહ્માજી હતા.

સ—તેઓને કઈ કામ નખી તરીકે સ્વીકારે છે?

જ—આખી ઈસ્લામ કામ.

સ—તેઓની સંખ્યા કેટલી છે?

જ—આસરે ૩૬ કરોડ મુસલમાનો.

સ—તેઓ ઉપર કઈ કીતાબ ઉતરી?

જ—કુરકાન કીતાબ.

સ—મુસલમાનોના મોટા ભાગ કેટલા છે?

જ—બે ભાગ.

સ—તેમના નામ આપો.

જ—શીયા અને સુન્ની.

સ—આપણે કયા ભાગના ઈસ્લામી છીએ?

જ—શીયા ભાગના.

સ—તેમાં આપણો કયો શીરકો છે?

જ—ઈસમાઈલી શીરકો.

સ—તે નામ કયા ઈમામ ઉપરથી પડ્યું?

- હ૦ ઇસમાઇલ ખીન જાફર સાદકથી.
- આપણે નખી સાહેબને કેવી રીતે ઓળખીએ છીએ?
- તેઓ આપણા પહેલા પીર અને ગુર બ્રહ્માજીના અવતાર છે અને તેઓના તેજ નુરમાંથી પીર સદ્-રદીન ૨૬ મા સતાધારી પીર થયા હતા, નખી મહમદ મુસ્તફાનો જોમો એટલે પીરપણાનો ઓથો ધરાવતા હતા.
- હાલમાં પીર (નખી)ની ગાદી ઉપર કોણ ખીરાજે છે?
- હાલના હાજર ઇમામ સર સુલતાન મહમદ શાહ ખીરાજે છે.
- નખી સાહેબને નખુવત ક્યારે મળી?
- ૪૦ વરસની ઉમરે.
- ત્યારે હીજરી સન કયો હતો?
- હીજરી સન ૧૩ થયા પહેલાં ૧૩ વરસ ઉપર ખુદાવંદતઆલાએ તેઓને નખી તરીકે જાહેર કર્યા હતા.
- તેઓના વખતમાં શાહી જોમો કોની પાસે હતો?
- હ૦ મૌલા મુરતજઅલી તે આપણાં પહેલા ઇમામ અને ૧૦ મા નકલંકી અવતાર.
- તેઓને દીનનો ફેલાવો કરવામાં કોની મદદ હતી?
- હ૦ મૌલા મુરતજઅલીની.
- તેઓ વફાત ક્યારે પામ્યા?
- ઈ૦ સ૦ ૬૩૨ મા.

સ—તેઓની ઉંમર કેટલી હતી?

જ—૬૩ વરસની

સ—જન્મ તથા વફાત કયા શહેરમાં થઈ?

જ—મક્કા શહેરમાં.

સ—મક્કા શહેર કયા દેશમાં આવ્યું?

જ—અરબસ્તાનમાં.

સ—હીજરી એટલે શું?

જ—હીજરી એટલે નાસી જવું.

સ—તેઓ શા માટે નાસી ગયા?

જ—કારણ કે દમ્નત્ય લોકોનું જોર ઘણું હતું.

સ—તેઓ કયાં નાસી ગયા?

જ—તેઓ ત્યાંથી મદીના મુનવ્વરમાં ગયા.

સ—હીજરી સન કયારથી શરૂ થયો?

જ—જ્યારથી તેઓ મદીના મુનવ્વરમાં ગયા ત્યારથી,
અને તેજ તારીખથી ધરલામી હીજરી સન ચાલુ
થયો છે.

સ—કઈ સાલમાં હ૦ મૌલા મુરતઝઝલીને પોતાના
ખલીફ (વસી) નેમ્યા હતા?

જ—હીજરી સન ૧૦ મા વરસમાં મક્કાથી પાછા વળતાં
અને મદીને જતાં ગદીરે ખુમના મેદાનમાં ૧,૨૪,૦૦૦
મુસલમાનોમાં તેઓએ મૌલા મુરતઝઝલીને પોતાના
ખલીફ (વસી) નેમ્યા હતા.

પ્રકરણ ૩ જી.

પંજતન પાકનું નુરી તથા
સાકાર સ્વરૂપ.

સ—પંજતન પાકનો અર્થ કહો.

જ—પંજ-પાંચ, તન-શરીર, પાક-પત્રીત્ર.

સ—પંજતન પાકના નામ કહો.

જ—૧-હ૦ નખી મહમદ મુરતકા, ૨-હ૦ મૌલા મુરતખ-
અલી, ૩-હ૦ બીબી ફાતમત ઝોહરા, ૪-હ૦ ઇમામ
હસન, ૫-હ૦ ઇમામ હુસેન.

સ—પાંચે તનનું અગાઉ કયું રૂપ હતું તે કહો.

જ—

આપ નીરીંજન ઉપના,
અને આપે ઉપાધ જતરે;
આપશ માંહેથી ઉપના,
સો સતગુર સીતારા સાથરે.

સ—તેની માયના કરો.

જ—ખુદાવંદતઆલાએ પોતે સાકાર રૂપ લીધું અને
નખી સાહેબ સાથે પંજતનના નુરનો એક સીતારો
પેદા કર્યો.

સ—તે સીતારાને કયા નામથી ઓળખતા હતા?

જ—તે સીતારાને “કુતુબ તારો” કરીને કહેતા હતા.

સ—ખુદાવંદતઆલાના નુરમાંથી પંજતન પાકની જાહેરાત થઈ તેના માટે ઇસ્લામી ગ્રંથમાંથી પુરાવો આપો.

જ—તુ કે આં નુરે ખુદા તકસીમ શુદ,
નુરે અવ્વલ અહમદ બા મીમ શુદ.

અર્થ—જ્યારે ખુદાવંદતઆલાના નુરમાંથી પંજતનનું નુર પેદા થયું ત્યારે પહેલા મીમ સાથે અહમદ પેદા થયા. ખુદાવંદતઆલાનું એક નામ અહમદ ને તેમાં વચમાં મીમનો “મ” ઉમેરતા “અહમદ” થાય છે.

ફાતેમા આમદ અઝ આં નુરે અલ્લાહ,
‘અઅઝ તુન મીનશ’ બર આં બાશદ ગવાહ.

અર્થ—ખીખી ફાતમત ઝોહરા ખુદાવંદતઆલાના નુરમાંથી પેદા થયા તેની સામેતી એ છે કે નખી સાહેબ હમેશાં કહેતા હતા કે “ફાતમા મારા તનનો દુકડો છે.”

આં અફીફા બા અલી તજવીજ યાફત,
હમ તુ મહર વ માહ અજ આં નુર તાફત.

અર્થ—આ પાક જાત ખીખી ફાતમાના લગ્ન હૃ મૌલા મુરતજઅલી સાથે થયા, અને તેઓમાંથી સુરજ અને ચંદ્ર માફક નુર ચમક્યું.

સમગ્રહાએ નુર, આં હર દુ કીસમ,
મખમર વ શાખીર ચક નુર દુ નામ.

અર્થ—આ નુરની રૌશની બે ખુઝરગ સાહેબો હતા. તે
રૌશની હજરત ઇમામ હસન અને હજરત ઇમામ
હુસેન બન્ને સાહેબોના નામ જુદા હતા પણ તેઓ
એકજ હતા.

હર ચકી નુરે નખી નુરે ખુદા,
મઉઝ અઝ દરીઆ કુળ બાશદ જુદા.

અર્થ—પંજતનમાંથી દરેક તનની ઉત્પત્તિ થઇ અસલ
રસુલ અને ખુદાવંદતઆલાના નુરમાંથી થયેલી છે.
દરીયાના મોળ અસલ દરીયાથી જુદા કેમ કહેવાય?

(નુર નામે રસુલ મકબુલ.)

મતલબ કે પંજતન પાક ખરેખર ખુદાવંદતઆલાનું
સ્વરૂપ છે.

સ—કુતુબ તારાનું વર્ણન આપણા કયા શાસ્ત્રમાં છે?

જ—સતવેણી નામે ગ્રંથમાં.

સ—તેમાંથી તે વીશે પાઠ બોલો.

કલામે શરીફ.

જ— આપો આપ સીરજખુદારા,
પાંચે તન શાહકા સજુગારા;
સીતેર સહુસ્ત્ર બરસ બે હોઇ,
ઉપરે સીતારા અગોબર સોઇ.

સ—તેની માયના કરો.

જ—ખુદાવંદ તઆલાએ પોતાનું નુર પાંચે તન (પંજતન)
માં ઝહુર ક્યુ અને તે કુતુબ તારો ૭૦ હજાર
વરસ પ્રકાશ આપતો અને ૭૦ હજાર વરસ આથમી
જતો તેના પહેલાં તે નુરે પંજતન વહફહુ લા શરીક હતું.

સ—કુતુબ તારાના નુર વીશે કાણુ અન્નપ્યું હતું?

જ—હ૦ જુબરાઇલ ફીરસ્તા.

સ—તેનો વીગતવાર અહેવાલ કહો.

જ—એક વખત હ૦ જુબરાઇલ વહી લખને નખી સાહેબ
પાસે આવ્યા, તે વખતે હ૦ ખીખી ફાતમાએ તેમને
જોઇને “આવો ચાચાજી” કહીને માન આપ્યું. હ૦
જુબરાઇલે તેનું કારણ પુછતાં ખીખી ફાતમાએ
જવાબ આપ્યો કે, “એના કારણ વીશે મારા પીતા-
જીને અરજ કરો” આથી જુબરાઇલ નખી સાહેબ
પાસે આવ્યા અને કારણ જણાવવા અરજ કરી.

સ—નખી સાહેબે પુછ્યું કે “તમે જ્યારે પેદા થયા
ત્યારે શું જોયું હતું?”

જ—તે વખતે એક કુતુબ તારો મૌજુદ હતો.

સ—તમારી ઉમર કેટલી થઇ હશે?

જ—કુતુબ તારો ૭૦ હજાર વર્ષે ઉગતો તથા તેટલીજ
મુદતે આથમતો તેને ૭૦ હજાર વખત ઉગતો અને
આથમતો મેં જોયો છે.

સ—તે વીષે મુસલમાની ગ્રંથોમાંથી સાબેલી આપો.

જ—કુતુબકી તરફ સીતારા જો થા,
ખુદાકે હુકમસે નીકલતા વો થા;
મુજરતે જખ સાલ સીતેર હજાર,
વોહ આતા થા હોકર તુલુઅ એક ખાર.
ગુરખ હોકે જખ સાલ સીતેર હજાર,
જો હોતે તો આતા વહી રખ શુમાર;
યકીન ઉસ સીતારેકો દેખા હું મંઈ,
યું સીતેર હજાર યસ વજહ ઉસુકે તહીં.
કરં ઉમર મેરીકા કખ લગ ખયાન,
કહા મુખતશર સખ તુમેહે હુયે અયાન.
(નુર નામે રસુલ મકબુલ.)

સ—ત્યાર પછી શું હકીકત કહેવામાં આવી?

જ—નખી સાહેબે, જીખરાઈલને સમજાવ્યું જે “તમારા
જોવામાં કુતુબ તારો શરઆતમાં હતો તે અમો
પંજતનનું નુર હતું અને એ નુરની પેદાશ પછી
તમારી ઉત્પત્તિ થઈ છે તેથી ખીખી ફાતમાએ તમોને
ચાચાજી કહ્યા તે ખરાબર છે.”

સ—નખી સાહેબે તે પછી શું ફરમાવ્યું?

જ—નખી સાહેબે ફરમાવ્યું કે “ઓ જીખરાઈલ, તે
વખતના કુતુબ તારાનું વર્ણન આપો.”
કહે જીખરાઈલ સુનો રસુલે ખુદા,
અવલ ઉસકે શીર પર એક તાજ થા;

થે કાનુમે દો દુર અજળ બેબહા,
ઉસકે ગલેમેલી એક હાર થા.

સ—તેની માયના કરો.

જ—જીવરાઈલ કહે છે કે “હે રસુલે ખુદા, પહેલું તો તેના માથા ઉપર એક તાજ હતો અને તેના બે કાનમાં બે મોતી હતા. આ તેજનું વર્ણન થઈ શકતું નથી વળી તેના ગળામાં એક હાર પણ હતો. ત્યારે નખી સાહેબે ફરમાવ્યું કે “હાલમાં તે કુતુબ તારાનું શારીરીક સ્વરૂપ હતું તમને દેખાડું છું”. એમ કહી તરત હ૦ મૌલા મુરતજીઅલીને બોલાવી પોતાની પછવાડે ઉભા રાખ્યા અને બીબી ફાતમાને બોળામાં બેસાડી નુરાની સ્વરૂપ દેખાડ્યું અને ફરમાવ્યું કે:—

અવલ મુજ શરપે તાજ થા સો અલી,
યે કાનુમે દો ફરજંદ બેશક હસન, હુસેન,
મેરે ગલેમે હાર થા સો નુરે અયન ફાતમા.

અર્થ—મારા માથા ઉપર જે તાજ જોવામાં આવ્યો તે હ૦ મૌલા મુરતજીઅલી પોતે હતા અને જે મોતી જોયું તે મારા હ૦ હસન તથા હુસેન હતા અને હારના જેવો આકાર તે મારા તનનો ટુકડો હ૦ બીબી ફાતમા પોતે હતા. જેમ આપણા જ્ઞાન શાસ્ત્રમાં ફરમાવ્યું છે કે:—

કલામે પીર.

તો મુનીવરભાઈ આપણા માથા મુખારકના
 નળી મહમદ મુસ્તફા કર્યા,
 અને મૌલા અલી પોતે અલી અવતાર;
 આ સીના મુખારકની હજરત ખીખી ફાતમા,
 નુર ચશમ બે હૃં ઇમામ હસન, હૃં
 ઇમામ હુસેન દીલઠારરે.

સ—તેની માયના કરો.

જ—હે મુનીવરો, ખુદાવંદતઆલાએ પોતાના માથા મુખારકમાંથી નળી મહમદ બનાવ્યા અને પોતે ખુદા મૌલા અલી રૂપે જાહેર થયા અને પોતાના સીના (છાતી, અંતઃકરણ)માંથી ખીખી ફાતમાત ઝોહરા થયા અને હૃં ઇમામ હસન અને હૃં ઇમામ હુસેન દીલને ઠંડક આપનારા પેદા કર્યા.

સ—તે વીશે જ્ઞાનમાંથી પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ—આગે નીરીજન લીયા અવતારા,
 આદ અલી સો તન સારા;
 આદ જાત અને આદ ભાત,
 ઇસ માંહે ન મીલતી દુજા જાત;
 જાત ભાત ન બુજે કોઈ,
 એ તન પાંચે એક તન હોઈ;
 પાંચે તનકા એહિ નેડા,
 જો કોઈ હોવે ઊનકે કેડા.

સ—બીજો પુરાવો પંજતન પાકનો આપો.

કલામે શાએર.

જ—ગર પંજતનકો સમજો નુર બીલકુલ હયે,
ફીર ઉસી વાસ્તે ખતમ ઉતુપે કુલ હયે;
સુરે યાસીન લી ખતમ હુઆ જાનીપે,
હુવા કુતુબ સીતારા જાનીકા પેશાનીપે.

સ—તે વીશે બીજી સાબેલી આપો.

કલામે શાએર.

જ— ચલ કુચકા મકાન બના હયે,
બજાર બના હયે હુકાની;
નુર નબીકા હુઆ જો રોશન,
કુતુબ તારેમે નીશાની.

સ—તે વીશે જ્ઞાનમાંથી પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ— પંજતન પરવરે બેજયા.
રાહા બતાવણ કાજ;
જન કીને મુખ ફીરાયા,
સો રહ્યા શકાયત બાજ.

* * * *

જાકું દરશન હીત હયે,
વાંકું દરશન ઉત;
જેણે ઇયાં ન દેખ્યા સતમું,
વોહ કયા પાવેંગા ઉત.

પ્રકરણ ચોથું.

ઇસમાઇલી ઇમામો.

સ—ઇસમાઇલી ઇમામો કેટલા થયા છે?

જ—૪૮ ઇમામો.

સ—તેમના રહેઠાણુ પ્રમાણુ કેટલા વિભાગ પાડી શકાય ?

જ—૬ વીભાગ.

વીભાગ ૧ લો.

સ—૧ લો વીભાગ કયો?

જ—મક્કા મદીનામાં રહેનારા ઇમામો.

સ—મક્કા મદીનામાં કેટલા ઇમામો રહ્યા હતા?

જ—૬૦ મૌલા મુરતઝઅલીથી ૬૦ ઇમામ જાફર સાદક સુધી ૫ ઇમામો.

સ—પહેલા ઇમામનું નામ શું?

જ—નકલંકી અવતાર ૬૦ મૌલા મુરતઝઅલી.

સ—તેઓ સાહેબની જન્મ તારીખ વક્ષત તથા ઉમર કહો.

જ—જન્મ ૪૦ સ. ૫૯૭ માં, વક્ષત ૪૦ સ. ૬૬૦ માં એટલે ઉમર વરસ ૬૩.

સ—૬૩માં નકલંકી અવતારે કેને ધરે જન્મ લીધો તે વીજે જ્ઞાનમાંથી પાઠ આપો.

જ— તે મુરતજીઅલી અવતર્યા,
અબુ તાલેબને ઘેર અવતાર;
તે બધતુલ્લા માંહે પેદા થયા,
તે શહેર મક્કા મીંજર—
ચેતો રખીસરો ગુર કહે સાચા સતગુર-
જીએ એમ કહ્યા.

સ—તેની માયના કરો.

જ—નકલંકી અવતાર મૌલા મુરતજીઅલીએ અબુ તાલે-
બને ઘેર અવતાર લીધો અને તેઓ કાબા શરીફમાં
જન્મ પામ્યા હતા. બીબી જુલેખાં ઉર્ફે ફાતમા
બીનતે અસદ તેમની માતાજી થાય.

સ—અલી અદલાહ છે, તે વીશે જ્ઞાન શરીફમાંથી સામેતી
આપો.

જ—એજી અલી તે સહી અદલાહ કહીએ,
તેમાં ઓછા નહીં લગાર;
અમે એને માનીયો સીદકસું,
એતું નામ છે જલ્લશાનહુ આકાર—ચેતો.

સ—તેની માયના કરો.

જ—હ૦ મૌલા મુરતજીઅલી તે પોતેજ ખુદાઇ અવતાર
છે, અમે તેને સચ્ચાઇથી માનેલ છે, માટે રખીસરો
તમે પણ બરાબર ચકીનથી માનજો, એવું સતગુ-
રજી જ્ઞાનમાં ફરમાવે છે.

સ—ખીજા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના હ૦ ઇમામ હુસેન સાહેબ.

સ—તેઓની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીજરી સન ૪૦ થી હીજરી સન ૬૧ એટલે ઇ૦
સ૦ ૬૬૦ થી ઇ૦ સ૦ ૬૮૦ સુધી ૨૦ વરસ.

સ—તેઓ સાહેબે ઇમામત વીશે હ૦ ઇમામ જઇનુલઆ-
બદીનને શું ફરમાવ્યું હતું?

જ—હ૦ ઇમામ જઇનુલ આબદીને જ્યારે કરબલાના
મેદાનમાં લડાઈ કરવાની માંગણી કરી, ત્યારે તેઓ
સાહેબે ફરમાવ્યું કે, “તારાથી મારી નસલ
રોજે કીયામત સુધી ચાલુ રહેવાની છે, માટે
તું લડાઈ કરીશ નહિ.”

સ—પછી શું બન્યું?

જ—હ૦ ઇમામ હુસેને ઇમામતનું તુર હ૦ ઇમામ
જઇનુલ આબદીનને બક્ષી પોતે હી૦ સ૦ ૬૧ ની
સાલમાં કરબલાના મેદાનમાં મહોરમની ૧૦ મી
તારીખે સહીદ થયા.

સ—ત્રીજા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ જઇનુલ આબદીન.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીજરી સન ૬૧ થી હી૦ સન ૯૪ એટલે ઇ૦
સ૦ ૬૮૦ થી ઇ૦ સ૦ ૭૧૩ સુધી ૩૩ વરસ.

સ—એથા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મહમદ બાકર.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો,

જ—હીં સં ૯૪ થી હીં સં ૧૧૪ એટલે ૪૦ સં
૭૧૩ થી ૭૩૨ સુધી ૨૦ વરસ.

સ—પાંચમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ બકર સાદક.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૧૪ થી ૧૪૮ એટલે ૪૦ સં ૭૩૨ થી
૭૬૫ સુધી ૩૪ વરસ.

વીલાગ ૨ જો.

સ—તેઓએ ઇમામત કેને આપી હતી?

જ—હક મૌલાના શાહ ઇસમાઇલને.

સ—તેઓએ બહેરમાં કેવી રીતે ફરમાન કર્યું હતું?

જ—તેઓએ ફરમાવ્યું કે “મારી બાદ ઇમામતનું ગુર
હું શાહ ઇસમાઇલને આપું છું.”

સ—શાહ ઇસમાઇલ વીશે શું બનાવ બન્યો?

જ—મૌલાના શાહ બકર સાદકની બીજી ધરવાણાનો
છોકરો મુસા કાઝમ કરીને હતો. તે વખતે તેનું
જેર બહુજ હોવાથી શાહ ઇસમાઇલને પરદેશમાં
જઈ રહેલું પડ્યું.

સ—તેઓ ક્યાં રહેવા ગયા?

જ—તુરકસ્તાનમાં શામ પરગણે સલમીઆ ગામમાં તેઓ રહેવા ગયા હતા.

સ—રહેઠાણુ પ્રમાણે ઇમામોનો બીજો વીલાગ કહો.

જ—તુરકસ્તાનમાં રહેનારા ઇમામો.

સ—તુરકસ્તાનના મુલકમાં કેટલા ઇમામો રહ્યા હતા?

જ—શાહ ઇસમાઇલથી શાહ રઝીઅબ્દલાહ સુધી પાંચ ઇમામો.

સ—શાહ ઇસમાઇલ તુરકસ્તાનમાં રહેવા ગયા ત્યાં તેઓ શું કરતા હતા?

જ—શાહ ઇસમાઇલ તુરકસ્તાનમાં રહીને અનેક મોજબા દેખાડી લોકોને ઇસમાઇલી દીનમાં દાખલ કરતા હતા તે વખતના બગદાદના ખલીફા મનસુરે આ બાબત વીશે મદીનામાં કાગળ લખ્યા હતા આ સરવે બીનાનું “મલનુલ નહર” નામે અરબી કીતાબમાં વીગતવાર વર્ણન કરેલ છે.

સ—શાહ ઇસમાઇલની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૪૮ થી ૧૫૮ એટલે ૧૦ સં ૭૬૫ થી ૭૭૫ સુધી ૧૦ વરસ.

સ—સાતમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મહમદ બિન ઇસમાઇલ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૫૮ થી ૧૯૭ એટલે ૪૦ સં ૭૭૫ થી ૮૧૩ સુધી ૩૫ વરસ.

સ—આઠમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ વરી અહમદ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૯૭ થી ૨૧૨ એટલે ઇં સં ૮૧૩
થી ૮૨૮ સુધી ૧૫ વરસ.

સ—નવમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ તકીમહમદ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૨૧૨ થી ૨૨૫ એટલે ઇં સં ૮૨૮
થી ૮૪૦ સુધી ૧૩ વરસ.

સ—દશમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ રઝી અબ્બદ્લાહ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૨૨૫ થી ૨૬૨ એટલે ઇં સં ૮૪૦
થી ૮૭૬ સુધી ૩૧ વરસ.

વીલાગ ૩ જે.

સ—રહેલાણુ પ્રમાણે ઇમામોનો ત્રીજો વીલાગ કહો?

જ—મીસર દેશમાં રાજ્ય કરનારા “ફાતમાઈત ખલીફ”

સ—“ફાતમાઈત ખલીફ” ઇમામો કેટલા છે?

જ—હક મૌલાના શાહ મહેદી મહમદથી હક મૌલાના
શાહ નીઝાર સુધી નવ ઇમામો.

—અગીયારમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મેહેદી મહમદ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૨૬૨ થી ૩૨૨ એટલે ૬૦ સં ૮૭૬ થી ૯૩૪ સુધી ૬૦ વરસ.

સ—“ફાતમાઝટ ખીલાફત”ની જાહેરાત વીશે નખી સાહેબની હદીસ બોલો.

જ—સલાસા મીંઆ સનતીન મીન બઅદી, તત્તલેઉસ શમ્સો મીન મગરબેહા.

સ—તેની માયના કરો.

જ—નખી સાહેબે ફરમાવ્યું કે “મારી બાદ ત્રણસો વરસ પછી સુર્ય પશ્ચીમ દીશમાં ઉગશે.”

સ—તે સુર્ય કોણ ?

જ—તે સુર્ય આપણા અગીયારમાં ઇમામ અને પહેલા વહેલા ફાતમાઝત ખલીફા હક મૌલાના શાહ મેહેદી મહમદ, તેઓએ મીશર દેશમાં પોતાનું રાજ્ય સ્થાપી ઇમામત જાહેર કરી.

સ—આરમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ કાયમ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૩૨૨ થી ૩૩૪ એટલે ૬૦ સં ૯૩૪ થી ૯૪૫ સુધી ૧૨ વરસ.

સ—તેરમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મનસુર

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૩૩૪ થી ૪૪૧ એટલે ઈં સં ૯૪૫ થી
૯૫૨ સુધી ૭ વરસ.

સ—ચઉદમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મોએજ.

સ—તેઓએ કઇ સાલમાં આવી મીસર દેશ જીતી લીધો ?

જ—ઈં સં ૯૭૦ સાલમાં.

સ—તેમની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૩૪૧ થી ૩૬૫ એટલે ઈં સં ૯૫૨
થી ૯૭૫ સુધી ૨૪ વરસ.

સ—પંદરમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ અજુજ.

સ—તેમની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૨૬૫ થી ૩૮૬ એટલે ઈં સં ૯૭૫
થી ૯૯૬ સુધી ૨૧ વરસ.

સ—સોળમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ હાકમ અબુઅલી.

સ—તેમની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૩૮૬ થી ૪૧૧ એટલે ઈં સં ૯૯૬
થી ૧૦૨૦ સુધી ૨૫ વરસ.

સ—સતરમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ જાહેરઅલી

સ—તેમની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૪૧૧ થી ૪૨૭ એટલે ઇં સં ૧૦૨૦ થી ૧૦૩૫ સુધી ૧૬ વરસ.

સ—અહારમા ઇમામતું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મુસ્તનસીરખીલાહ.

સ—તેમની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૪૨૭ થી ૪૮૭ એટલે ઇં સં ૧૦૩૫ થી ૧૦૯૪ સુધી ૬૦ વરસ.

સ—મૌલાના શાહ મુસ્તનસીરખીલાહએ ઇમામત કેને આપી હતી?

જ—પોતાના ફરજંદ શાહ નીઝારને ઇમામત આપી હતી.

સ—પછી શું અન્યું?

જ—તેઓના ખીજા ફરજંદ મુસ્તેઅલીનો પક્ષ તે વખતે બહુ જોરાવર હતો, અને એ લાખ ફોજ અને તેનો સરદાર મુસ્તેઅલીના પક્ષમાં થઇ જવાથી તેણે ઇમામ શાહ નીઝારને કેદમાં નખાવી શહીદ કરાવ્યા.

સ—ઇમામ શાહ નીઝારની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૪૮૭ થી ૪૯૦ એટલે ઇં સં ૧૦૯૪ થી ૧૦૯૭ સુધી ૩ વરસ.

વીલાગ ૪ થો.

સ—રહેદાણુ પ્રમાણે ઇમામોનો ચોથો વીલાગ કહો.

જ—ગદ આલમોતમાં રહેનારા ઇમામો.

સ—ગઢ આલમોતમા ફેટલા ઇમામોએ રાજ્ય કયું હતું?

જ—હક મૌલાના શાહ હાદીથી હક મૌલાના શાહ રકતુ-
દીન ખુરશાહ સુધી આઠ ઇમામો.

સ—ફાતમાઈટ ખલીફાતના ઇમામો પછી શું બનાવ બન્યો?

જ—હસન ખીન સખ્યાહ નામના એક મુરીદે ઇરાનમાં
આલમોતનો ગઢ બાંધ્યો. અને હક મૌલાના શાહ
હાદીને મીસરમાંથી ગઢ આલમોતમાં ધણા માન
સહીત તેડી લાવ્યો.

સ—હક મૌલાના શાહ હાદી ફેટલામાં ઇમામ થયા?

જ—વીસમા ઇમામ.

સ—તેમની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૪૯૦ થી ૫૩૦ એટલે ઈં સં ૧૦૯૭
થી ૧૧૩૬ સુધી ૪૦ વરસ.

સ—એકવીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મોહતદી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૫૩૦ થી ૫૫૨ એટલે ઈં સં ૧૧૩૫
થી ૧૧૫૭ સુધી ૨૨ વરસ.

સ—બાવીસમાં ઇમામનું નામ કહો?

જ—હક મૌલાના શાહ કાહેર.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૫૫૨ થી ૫૫૭ એટલે ઈં સં ૧૧૫૭
થી ૧૧૬૨ સુધી ૫ વરસ.

સ.

સ—ત્રેવીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ અલા જકરીયા સલામ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૫૫૭ થી ૫૬૧ એટલે ઇં સં ૧૧૬૨ થી ૧૧૬૬ સુધી ૪ વરસ.

સ—ચોવીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ અલા મહમદ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૫૬૧ થી ૬૦૭ એટલે ઇં સં ૧૧૬૬ થી ૧૨૧૦ સુધી ૪૪ વરસ.

સ—પચીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ જલાલુદીન હસન.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૬૦૭ થી ૬૧૮ એટલે ઇં સં ૧૨૧૦ થી ૧૨૨૧ સુધી ૧૧ વરસ.

સ—છવીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ અબ્રાહીમ મહમદ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૬૧૮ થી ૬૫૩ એટલે ઇં સં ૧૨૨૧ થી ૧૨૫૫ સુધી ૩૫ વરસ.

સ—સતાવીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ રકનુદીન ખુરશાહ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૬૫૩ થી ૬૫૪ એટલે ઇં સં ૧૨૧
થી ૧૨૫૬ સુધી ૧ વરસ.

સ—તે વખતે શું બનાવ બન્યો?

જ—તે વખતે દુશ્મનોનું જોર ઘણું હોવાથી ઇમામે
આલમોત ગઢ છોડીતે ઇરાન દેશમાં દેહેલમ
આવીને રહેવું પડ્યું.

વીલાગ પ મો.

સ—રહેલાણુ પ્રમાણે ઇમામોનો પાંચમો વીલાગ કહો.

જ—ઇરાનમાં એરાક ખંડ નામે લાગમાં દેહેલમ, કે
બાબક, મહેલાત વગેરેમાં રહેનારા ઇમામો.

સ—એરાક ખંડમાં કેટલા ઇમામો થયા?

જ—હક મૌલાના શાહ શમશદીન મહમદથી હક મૌલા-
ના શાહ હસનઅલી સુધી ઓગણીસ ઇમામો.

સ—અઠાવીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ શમશદીન મહમદ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૬૫૪ થી ૭૧૦ એટલે ઇં સં ૧૨૫
થી ૧૩૧૦ સુધી ૫૬ વરસ.

સ—ઓગણત્રીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ કાસમશાહ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૭૧૦ થી ૭૭૧ એટલે ઈં સં ૧૩૧૦
થી ૧૩૭૦ સુધી ૬૧ વરસ.

સ—આ સતપંથ ધરમાઈલી દીન આપણને કાણે બતાવ્યો?

જ—સતગુર પીર સદરદીન સાહેબે.

સ—તેઓ કેટલામાં પીર હતા?

જ—૨૬ માં પીર.

સ—તે વખતે આપણા બાપદાદા કેવા હતા અને કયો
ધરમ પાળતા હતા?

જ—તેઓ હિંદુ હતા અને હિંદુ ધરમ પાળતા હતા.

સ—પીર સદરદીન સાહેબ કયા સુલકમાંથી આવ્યા હતા?

જ—ધરાન દેશમાં દેહલમથી.

સ—કોના હુકમથી?

જ—ધસમાઈલી ત્રીસમા ઈમામ હક મોલાના શાહ ઈસ-
લામ શાહના હુકમથી

સ—શાહ ઈસલામ શાહની ઈમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૮૭૧ થી ૮૨૭ એટલે ઈં સં ૧૩૭૦
થી ૧૪૨૪ સુધી ૫૬ વરસ.

સ—આપણા પીરોએ આપણને કોની શેવા કરવા કર-
માવ્યું છે?

જ—હજરત મોલા મુરતજાબલીના ગાદી વારસની.

સ—તે વીશે જ્ઞાનમાંથી પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ-આશાજી આલ અલી પેગમ્બર ચાલી આવ્યા,
 આવ્યા તે નખીની જોડજી;
 નખી થકી સરવે આલજ ચાલ્યા,
 રહેમ રાએ સુલતાન-હુરી અનતઠ
 સ-તેની માયના કરો.

જ-અલી તથા નખીયા જે આલ દુનીયામાં જાહેર
 ચાલી આવી છે તે આલને તમે સરવે અને તેની
 બંદગી કરો.

સ-આલ વીશે બીજો જ્ઞાનનો પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ-એજી એ રે આલથી આલ ચાલીયા,
 તે તો આવીયા કેહેક નગરી માંહે;
 વરચવા અંગવા થાનક કહીએ,
 શ્રી ઇસલામ શાહા બેઠા છે ત્યાંહે-
 ચેતો રખીસરો ગુર કહે સાચા સતગુરજીએ
 એમ કહ્યા.

સ-તેની માયના કરો.

જ-હઠ અલીથી જે આલ જાહેર ચાલી આવેલી છે,
 તે હાજર ઇમામ કેહેક નગરીમાં શ્રી ઇસલામ શાહ
 રૂપે ખીરાજે છે.

મ-શ્રી ઇસલામ શાહ કોની ગાદી ઉપર હતા?

જ—દસમા નકલંકી અવતાર મૌલા મુરતજઅલીની
ગાદી ઉપર.

સ—શ્રી ઇસલામ શાહના વડવાએના નામ આવે એવો
જ્ઞાનનો પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ—આવો મારા મુનીવર ભાઈડા હોજી,
તેની જાત ઇસ્માઇલીને ગોત્ર નકલંકી;
એ છે વીશનું શાહા નીઝારીયાં.

સ—તેની માયના કરો.

જ—ઓ મારા મુનીવરો, જે ધણીની સેવા હું તમોને
દેખાહું છું તે નર નકલંકી મૌલા મુરતજઅલીથી
ઉતરી આવેલ છે અને ઇમામ શાહ ઇસ્માઇલીથી
વંશપરંપરા શ્રી ઇસલામ શાહ સુધી ઉતરી આવેલ છે.

સ—આપણા ઇમામ એરાક ખંડમાં હતા તે વીશે જ્ઞાનનો
પાઠ આપો.

કલામે પીર.

જ—એજી આદ નીરીંજન અવતર્યા
તેનું થાનક છે એરાક ખંડમાંહે;
સતગુરે સોહી દેખાડીયા,
તે છે વ્યાપક નવ ખંડમાંહે—ચેતો.

સ—હાજર ઇમામની સનાખત વીશે નખી સાહેબની
હદીસ બોલો.

હટીસ શરીફ.

જ—

મન માતા વ લમ યઅરફ ઇમામઝ ઝમા
નેહી, ફ માતા મધ્યતન જાહેલીયતન,
વલ જાહેલો શીન નાર.

સ—તેની માયના કરો.

જ—જે મરતા સુધી પોતાના જમાનાના ઇમામને
ઝોળખતો નથી. તે જાહેલપણામાં મરી જાય છે
અને તે જાહેલ દોજકમાં જાય છે.

સ—આવી મતલબનો પાઠ જ્ઞાનમાંથી આપો.

કલામે પીર.

જ—આલ અલીની તે કહીએ,
નખી મહમદ પીર મુસલે છે ત્યાંહે;
એ રે આલથી જે ભુલશે,
તે જાશે દોજક માંહે—ચેતો.

સ—તેની માયના કરો.

જ—જે આલ અલી તથા નખીની જાહેર દુનીયામ
આલી આવી છે. અને મૌલા અલીની ગાદી ઉપ
કાયમ તથા હયાત તરીકે બેઠેલા હોય તેના ફ
માનને નહીં માને તે નફી દોજકમાં જશે.

સ—એકત્રીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

૪—હક મૌલાના શાહ મહમદ ખીન ઇસલામ શાહ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહેો.

જ—હીં સં ૮૨૭ થી ૮૬૮ એટલે ઇં સં ૧૪૨૪
થી ૧૪૬૪ સુધી ૪૧ વરસ.

સ—બત્રીસમા ઇમામનું નામ કહેો.

જ—હક મૌલાના શાહ મુસ્તનસીરખીલ્લાહ (ખીબ્બ)

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહેો.

જ—હીં સં ૮૬૮ થી ૮૮૦ એટલે ઇં સં ૧૪૬૪
થી ૧૪૭૬ સુધી ૧૨ વરસ.

સ—તેઓએ કય કીતાબ આપણને પીર તરીકે આપી હતી ?

જ—પંધીઆદ જવામરદી.

સ—તેત્રીસમા ઇમામનું નામ કહેો.

જ—હક મૌલાના શાહ અબ્દસલામ.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહેો.

જ—હીં સં ૮૮૦ થી ૮૯૯ એટલે ઇં સં ૧૪૭૬
થી ૧૪૯૪ સુધી ૧૯ વરસ.

સ—ચોત્રીસમા ઇમામનું નામ કહેો.

જ—હક મૌલાના શાહ ગરીબ મીરઝા.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહેો.

જ—હીં સં ૮૯૯ થી ૯૦૨ એટલે ઇં સં ૧૪૯૪
થી ૧૪૯૭ સુધી ૩ વરસ.

સ—પાંત્રીસમા ઇમામનું નામ કહેો.

જ—હક મૌલાના શાહ બુદરઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૯૦૨ થી ૯૧૫ એટલે ઇં સં ૧૪૯૭ થી ૧૫૦૯ સુધી ૧૩ વરસ.

સ—છત્રીસમાં ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ મુરાદ મીરઝા.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૯૧૫ થી ૯૨૦ એટલે ઇં સં ૧૫૦૯ થી ૧૫૧૪ સુધી ૫ વરસ.

સ—સાડત્રીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ જુલશીકારઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૯૨૦ થી ૯૨૨ એટલે ઇં સં ૧૫૧૪ થી ૧૫૧૬ સુધી ૨ વરસ.

સ—આડત્રીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ તુરદીનઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૯૨૨ થી ૯૫૭ એટલે ઇં સં ૧૫૧૬ થી ૧૫૫૦ સુધી ૩૪ વરસ.

સ—ઓગણચાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ સદયિદ ખલીલલાહઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૯૫૭ થી ૯૯૩ એટલે ઇં સં ૧૫૫૦ થી ૧૫૮૫ સુધી ૩૬ વરસ.

સં—ચાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ નીઝાર (ખીજન)

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૯૯૩ થી ૧૦૩૮ એટલે ઇં સં ૧૫૮૫
થી ૧૬૨૯ સુધી ૪૫ વરસ.

સ—એકતાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ સમ્યદઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૦૩૮ થી ૧૦૭૧ એટલે ઇં સં
૧૬૨૯ થી ૧૬૬૧ સુધી ૩૩ વરસ.

સ—બેતાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ હસનઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૦૭૧ થી ૧૧૦૬ એટલે ઇં સં
૧૬૬૧ થી ૧૬૯૫ સુધી ૩૫ વરસ.

સ—તેતાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ કાસમઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૧૦૬ થી ૧૧૪૩ એટલે ઇં સં
૧૬૯૫ થી ૧૭૩૧ સુધી ૩૭ વરસ.

સ—ચુમાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ અબુલ હસનઅલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૧૪૩ થી ૧૧૬૪ એટલે ઈં સં ૧૭૩૧ થી ૧૭૮૦ સુધી ૫૦ વરસ.

સ—પીસતાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ ખલીલ્લાહ અલી.

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૧૬૪ થી ૧૨૩૩ એટલે ઈં સં ૧૭૮૦ થી ૧૮૧૭ સુધી ૩૮ વરસ.

સ—છેતાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ હસનઅલી (ખીજા)

સ—તેમની ઇમામતની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૨૩૩ થી ૧૨૬૮ એટલે ઈં સં ૧૮૧૭ થી ૧૮૮૧ સુધી ૬૪ વરસ.

વીલાગ ૬.

સ—રહેઠાણુ પ્રમાણે ઇમામોનો છઠો વીલાગ કયો?

જ—નામદાર બ્રીટીશ સરકારના અદલ ઇનસાફી પ્રતાપવંત રાજ્યમાં હિંદુસ્તાનના મુખ્ય શહેરમાં રહેનારા ઇમામો.

સ—મુખ્ય શહેરમાં કયા ઇમામ પધાર્યા હતા?

જ—છેતાલીસમા ઇમામ હક મૌલાના શાહ હસનઅલી.

સ—મુખ્ય શહેરમાં કેટલા ઇમામો થયા છે.

જ—હક મૌલાના શાહ હસનઅલીથી હક મૌલાના શાહ આગા

સુલતાન મહમદ શાહ દાતાર હાજર ઇમામ સુધી
ત્રણ ઇમામો.

સ—અડતાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના શાહ આગા અલીશાહ દાતાર.

સ—તેમની કારકીર્દીના વરસ કહો.

જ—હીં સં ૧૨૬૮ થી ૧૩૦૨ એટલે ઇં સં
૧૮૮૧ થી ૧૮૮૫ સુધી ૪ વરસ.

સ—અડતાલીસમા ઇમામનું નામ કહો.

જ—હક મૌલાના આગા સુલતાન મહમદ શાહ દાતાર
હાજર ઇમામ.

સ—તેઓ કઇ સાલમાં ઇમામતના તખ્ત ઉપર જલ્લા-
ગર થયા?

જ—હીં સં ૧૩૦૨ એટલે ઇં સં ૧૮૮૫ માં.

સ—હમણાના વખતમાં અડતાલીસમા હાજર ઇમામનું
રહેઠાણ ક્યાં છે?

જ—હીં દુસ્તાનમાં મુઘલ શહેરમાં.

સ—હક મૌલાના આગા સુલતાન મહમદ શાહ દાતાર
હાજર ઇમામનો જન્મ કઇ સાલમાં અને ક્યા
ગામમાં થયો?

જ—ઇં સં ૧૮૭૭ માં નવેમ્બર માસની ૨ જી
તારીખે કરાંચી શહેરમાં.

❦❦❦ સમાપ્ત. ❦❦❦

સાંકળિયું.

પ્રકરણ—	વિષય.	પાનું.
પ્રકરણ ૧ જી—	જગતની ઉત્પત્તિ. (કર્ણુ, કલ્પ, અને યુગ.)	૧
„ ૨ જી—	૬૦ આશ્વમેધી તે ૬૦ મહામદ મુન્ન મુધી ૪ તપ્તીની લકીકત.	૨૩
„ ૩ જી—	પંજતન પાકનું નુર્ગી તથા આકાર	૨૧૭ પ. ૪૧
„ ૪ થી—	શિમાલી હિમામા.	૪૯

1) ...
2) ...
3) ...
4) ...
5) ...
6) ...
7) ...
8) ...
9) ...
10) ...
11) ...
12) ...
13) ...
14) ...
15) ...
16) ...
17) ...
18) ...
19) ...
20) ...
21) ...
22) ...
23) ...
24) ...
25) ...
26) ...
27) ...
28) ...
29) ...
30) ...
31) ...
32) ...
33) ...
34) ...
35) ...
36) ...
37) ...
38) ...
39) ...
40) ...
41) ...
42) ...
43) ...
44) ...
45) ...
46) ...
47) ...
48) ...
49) ...
50) ...
51) ...
52) ...
53) ...
54) ...
55) ...
56) ...
57) ...
58) ...
59) ...
60) ...
61) ...
62) ...
63) ...
64) ...
65) ...
66) ...
67) ...
68) ...
69) ...
70) ...
71) ...
72) ...
73) ...
74) ...
75) ...
76) ...
77) ...
78) ...
79) ...
80) ...
81) ...
82) ...
83) ...
84) ...
85) ...
86) ...
87) ...
88) ...
89) ...
90) ...
91) ...
92) ...
93) ...
94) ...
95) ...
96) ...
97) ...
98) ...
99) ...
100) ...

1) ...
2) ...
3) ...
4) ...
5) ...
6) ...
7) ...
8) ...
9) ...
10) ...
11) ...
12) ...
13) ...
14) ...
15) ...
16) ...
17) ...
18) ...
19) ...
20) ...
21) ...
22) ...
23) ...
24) ...
25) ...
26) ...
27) ...
28) ...
29) ...
30) ...
31) ...
32) ...
33) ...
34) ...
35) ...
36) ...
37) ...
38) ...
39) ...
40) ...
41) ...
42) ...
43) ...
44) ...
45) ...
46) ...
47) ...
48) ...
49) ...
50) ...
51) ...
52) ...
53) ...
54) ...
55) ...
56) ...
57) ...
58) ...
59) ...
60) ...
61) ...
62) ...
63) ...
64) ...
65) ...
66) ...
67) ...
68) ...
69) ...
70) ...
71) ...
72) ...
73) ...
74) ...
75) ...
76) ...
77) ...
78) ...
79) ...
80) ...
81) ...
82) ...
83) ...
84) ...
85) ...
86) ...
87) ...
88) ...
89) ...
90) ...
91) ...
92) ...
93) ...
94) ...
95) ...
96) ...
97) ...
98) ...
99) ...
100) ...

